

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXV Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 11, 1981

Nr. 263

LKB KRONIKA NR. 48

VYT. VAIČIŪNO TEISMAS

1981 m. kovo 25 d. pas Vaičiūnienę į darbą atvyko du čekistai. Pranešė, jog namuose esanti krata ir vyras noris su ja pasimaityti. Vaičiūnienė išsivėžė.

Parvažiavus namo, vyro jau nerado. Vėliau paaiškėjo, jog krata buvo padaryta ir motinos sode, kur buvo laikomas automobilis. Saugumiečiai, liepę pasiimti maisto. Vaičiūnienė nusivėžė į milicijos skyrių. Jai pareikalavus kratos protokolo saugumiečiai paaiškino, jog tai esą ne jos reikalas, — kratos protokolą turis Vaičiūnas.

— Mes jums viską atsiųsime paštu, — pažadėjo tardytojas Jucys.

Pasimatymo metu už palaiminimą vyro kryžiaus ženklui, Vaičiūnienė buvo skubiai išvesta, nes, matyt, čekistai išsigando, kad ramus ir drąsus žmonos elgesys nepadarytų didesnės įtakos vyrui, kurį visokiais būdais norėjo išvesti iš pusiavvyros.

Tardytojas Jucys patarė būti "protinga moterimi ir pagallėti vyrui". Ir pats sakėsi, kad jam galima Vaičiūno: jis geras specialistas, galėtų būti naudingas visuomenei; siūlėsi užstoti prieš prokurorą, žadėjo, kad, galimas daiktas, jei žmona "protingai" atsakins į klausimus, vyrą greit paleis.

— Pasakykite, jei norit išgelbėti savo vyrą, kur yra era (elektroinis aparatas)? — vaidino gelbėtoją tardytojas Jucys.

Tardytojas miršo, kam Vytautas Vaičiūnas įstojo į Helsinkio notarimams ginti lietuviškąją grupę, aiškino sovietinių įstatymų humaniškumą, teiravosi, ką pažįstanti iš kunigų, vyskupų ir su kuo palaiko ryšius?

1981 m. kovo 26 d. tardytojas Jucys pranešė L. Vaičiūniūnei, jog "užmiršęs" perduoti vyrui maistą, rūbus, liepė pačiai viską

nuvežti į Vilnių. Kovo 27 d., žmonai nuvykus į Vilnių, tardytojas Jucys pranešė, kad jos vyras bus teisiamas už viešosios tvarkos pažeidimą.

— Mes jam galime pritaikyti kriminalinį arba politinį straipsnį. Galime ir abu kartu. Gaus apie 10 metų, — gąsdino tardytojas.

Saugumiečiai žadėjo Vaičiūniūnei, jei duos naudingus parodymus, leisti perduoti vyrui maistą.

TTG Katalikų komitetas balandžio 23 d. pasiuntė pareiškimą Lietuvos KP CK sekretoriui protestuojant dėl Vytauto Vaičiūno ir Mečislovo Jurevičiaus neteisėto suėmimo, tačiau jokio atsakymo į pateiktą protestą niekas nesulaukė.

— — —

Birželio 24 d. inž. Vaičiūno žmona gavo pranešimą iš Vilniaus II-os juridinės konsultacijos. Advokatas A. Vaičekauskas rašo, kad š. m. birželio 24 ir 25 d. jam yra pavesta ginti Vytautą Vaičiūną.

Kol L. Vaičiūniūnė susirado transportą, kol atvažiavo į Vilnių, atėjo vėlus laikas. Atėjus į Aukščiausiąjį teismą, niekaip nebuvo galima sužinoti, kur vyksta teismas: atvažiavusius siuntinėjo iš vieno kabineto į kitą; iš Prokuratūros į Aukščiausiąjį teismą ir atvirkščiai, kol pagaliau sužinojo, kad teismas bus tik rytojau dieną širvintuose.

Birželio 25 d. širvintų Liaudies teismo būstinė buvo apgulita milicijos ir saugumiečių. Į teismo salę buvo leidžiami tik saugumo darbuotojai ir partijos patikėtiniai. Atvažiavusieji teismojo draugai ir tikintieji taip pat norėjo pakliūti į teismo salę, bet jų niekas neleido, nors dar daug buvo tuščių vietų.

(Bus daugiau)

POLITINIAI KALINIAI - GĖDA CIVILIZACIJAI

Akademiko Sacharovo pareiškimas spaudai

Apie trys šimtai politinių ir kima, kuriame Nobelio Taikos sąžinės belaisvių sovietų privertimų darbų stovyklose, spatio trisdešimtą atžymėjo "politinio kalinio dieną", atsisakydami priimti maistą ir neatlikdami jiems skirtą priverčiamojo darbo normą. Apie tai užsienio korespondentam Maskvoje pranešė akademiko Sacharovo žmona Jeleną Bonner, kalbėdama Maskvoje veikiančios Helsinkio susitarimui remti visuomeninės grupės vardu.

Ši grupė, kaip žinoma, kovoja už tai, kad Sovietų Sąjungoje būtų įgyvendinti žmogaus teisių apsaugojimą liečiantis Helsinkio konferencijos nutarimai. Maskvos vyriausybė oficialiai tvirtina, kad Sovietų Sąjungoje nėra politinių belaisvių. Gi Helsinkio susitarimui remti rusų visuomeninė grupė turinti tikslų žinių apie daugelį negu septynis šimtus politinių sumetimais Sovietų Sąjungoje kalinamų žmonių, kurių tarpe yra apie keturi šimtai įvairių tautybių žmogaus teisių gynėjų. Prie šio skaičiaus dar tenka pridėti gausius sąžinės belaisvius, kurie yra kalinami dėl savo religinių įsitikinimų. Jeleną Bonner užsienio korespondentam Maskvoje taip pat įteikė už žmogaus teisių gynybą iš Maskvos išstremto akademiko Sacharovo pareiš-

Burmoje pasikeitė valstybės galva

Rangunas. — Burmoje tvarkingai ir ramiai pasikeitė valstybės galva. Prezidentas U Ne Win, išvaldęs Burmą 19 metų, pasitraukė iš pareigų, sakydams, kad jis 70 metų, jaučiasi per senas ir silpnas sveikatos toliau eiti pareigas.

Burmos 475 narių parlamentas tuoj išrinko naują 28 narių kabinetą, o šis savo posėdyje išrinko 63 metų U San Yu valstybės prezidentu. Jis iki šiol ėjo viceprezidento pareigas.

Buvęs prezidentas toliau eis vienintelės Burmos Socialinės Programos partijos pirmininko pareigas. Kaip žinoma, Burma, gavusi nepriklausomybę, ieškojo tinkamiausios konstitucijos ir pasirinko nepriklausomos Lietuvos konstituciją pavyzdžiu savo valstybei.

Jordano karalius Husseinas su šeima baigė vizitą Amerikoje. Nuotraukoje jis matomas su princu Hamzah rankose Kalifornijos Disneyland pramogų vietoje. Dešinėje — Jordano karalienė Noor.

Susitarta dėl aukso su Čekoslovakija

Čekai atsilygina už nusavintus turtus

Washingtonas. — JAV ir Čekoslovakija lapkričio 6 d. užbaigė derybas dėl Čekoslovakijos aukso, kurį pagrobė Hitlerio kariuomenė II-jame Pasauliniame kare. Amerikiečių kariuomenė karo paigoje Vokietijoje užtikino aukso sandėlių. Buvo sudaryta komisija iš amerikiečių, britų ir prancūzų karininkų. Komisija nustatė, kad 24 tonos aukso priklausė Čekoslovakijai. Šešios tonos buvo tuoj sugrąžintos. Tuo tarpu Čekoslovakijos valdžią pagrobė komunistai, pradėjo nacionalizuoti privačius nuosavybes, jų tarpe ir apie 2,500 amerikiečių. Prezidentas Trumanas tuoj sustabdė aukso grąžinimą. Apie 10 tonų buvo nuvežta į Britaniją, dar 8.4 tonos laikomos Amerikoje.

Speciali komisija Amerikoje nustatė, kad amerikiečių nuosavybės buvusioje Čekoslovakijoje, nacionalizuotos komunistų vyriausybės, buvo vertos 65 mil. dol. Prie tos sumos buvo priskaičiuoti nuosimčiai. Susidarė ieškinių apie 105 mil. dol. Kelis kart JAV vyriausybė jau buvo susitarusi dėl aukso grąžinimo ir ieškinių apmokėjimo, tačiau nukentėjusiems turtų savininkams spaudžiant, keliskart Kongresas susitarimų nepatvirtino. Paskutinį kartą susitarimas su Čekoslovakija buvo atmetas 1974 metais.

Dabartinė prezidento Reagano vyriausybė atnaujino pasitarimus su čekais kovo mėnesį. Amerikos delegacijai vadovavo buvusio ambasadorė Suomijoje Rozannė Ridgway. Sutarties smulkmenos neskelbiamos, kol susitarimas bus formaliai įteiktas Kongresui, tačiau paskelbta, kad amerikiečiai gaus viso 81.5 mil. dol. Čekoslovakijai priklausančio aukso vertė šiuo metu siekia apie 150 mil. dol. Derybose 1974 metais čekai buvo sutikę grąžinti amerikiečiams tik apie 20 mil. dol. Tą sumą Kongresas ir atmetė, kaip nepakankamą.

Jeigu Kongresas dabartinį susitarimą patvirtins ir bus apmo-

kėti amerikiečių ieškiniai, Čekoslovakija formaliai turės teisę su normalinti su Amerika ekonominius santykius. Jai galės būti suteiktas vadinamas Favoritinės valstybės statusas. Iš kitų Rytų Europos šalių tik Albanija neturi su Amerika normalių santykių. Kitos valstybės seniau sutvarkė amerikiečių ieškinių bylas.

Padėtis Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijos darbininkų sąjunga "Solidarumas" įteikė vyriausybei savo planą, kaip reikėtų bendradarbiauti, sprendžiant Lenkijos sunkumus. Unijos pasiūlymas numato sudaryti jungtines šešias komisijas atskiriems klausimams spręsti. "Solidarumas" tikisi laisvesnio masinės komunikacijos priemonių panaudojimo ir įvairių reformų.

Vyriausybė paskelbė, kad pakeičiamas vyriausias valstybės prokuroras Lucjan Czubinski, kurį "Solidarumas" reikalavo pašalinti iš pareigų, nes jis iki šiol dar neišaiškino ir nenubaudė žmonių, kurie prieš 8 mėnesius sumušė tris unijos veikėjus Bydgoszczio mieste. Nauju prokuroru paskirtas F. Rusek, kuris buvo Lenkijos Aukščiausiojo teismo darbo ir socialinių reikalų narys.

P. Afrika numušė Angolos lėktuvą

Pretoria. — Pietų Afrikos karo aviacijos lėktuvai susikirto su Angolos lėktuvais virš Angolos teritorijos ir viena Angolos lėktuvą numušė. Lakūnai girdėjo Angolos lakūno pasikalbėjimą su žemės stotimi ispanų kalba. Spėjama, kad numušto lėktuvo pilotas buvo kubietis. Numuštas lėktuvas buvo sovietų gamybos Mig — 21. Pietų Afrikos lėktuvai buvo prancūzų Mirage. Žvalgybos skridime dalyvavo du Pietų Afrikos lėktuvai.

— Trinidade įvyko parlamento rinkimai. Policija stipriai saugojo balsavimo būstines.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidentas Reaganas atidarė kartu su spaudos sekretoriumi James Brady, atremontuotą Baltųjų Rūmų spaudos kambarį. Brady buvo sužeistas kovo 30 kartu su prezidentu. Spaudos atstovai šiltai sutiko pusiau paralyžuotą Brady.

— Pirmieji JAV kariuomenės daliniai jau atvyko į Egiptą, kur vyks jungtiniai kariuomenės manevrai.

— Kubos spauda kaltina Amerikos planus organizuoti Kubos ir Nikaragvos blokadą. Kuba žinanti, kad Amerika planuoja invaziją. Maskvos "Pravda" išpėjo Amerikos vyriausybę neliesti Kubos.

— Ateinančią savaitę Egipte bus teisiama pasikėsinimo prieš prezidentą Sadatą dalyviai. Samokso vadai prisipažino ir jiems gresia mirties bausmė.

— Meksikoje į kalną atsitrėkė keleivinis lėktuvas, žuvo 12 keleivių ir 6 igulos nariai.

— Egipte suimti 65 komunistų organizacijos nariai, kaltinami planais nuversti vyriausybę.

— Arizonos senatorius Barry Goldwater turėjo klubo sąnario operaciją.

Sirija stiprina jėgas Libane

Tel Avivas. — Izraelio gynybos ministris gen. Sharon pasakė kalbą, kurioje pripažino, kad iš Washingtono ir Vakarų Europos ateina balsai sukelti Izraelyje nerimą. "Mes turėsime būti atsargesni", pasakė ministris. Jis nurodė, kad Sirija ne tik tebeblokuoja Libaną savo priešlėktuvines raketas, bet dar daugiau stiprina savo pozicijas, siunčia palestiniečiams daugiau sunkiųjų ginklų. Izraelio žvalgybos žiniomis, palestiniečiai netoli Izraelio sienos išstatė 250 artilerijos pabūklų. Izraeliui pačiam teks imtis veiksmų, jei Sirija toliau laikys savo raketas Libane, pasakė Sharon.

Jis pridėjo, kad Amerikos ginklai pasiekia Iraką per Saudi Arabiją ir Jordaną.

Arabai tariasi

Riyadas. — Saudi Arabijoje vyksta šešių Persų įlankos valstybių vadų pasitarimai gynybos, politiniais ir ekonominiais klausimais. Dalyvauja: Saudi Arabija, Kuveitas, Bahrainas, Kataras, Omanas ir Jungtinis Arabų Emiratų.

Bus bandoma nustatyti bendrą liniją ateinančiai Arabų Lygos konferencijai, kuri susirinks Feze, Maroke, lapkričio 25 d.

Prezidento dukterė Maureen Reagan pradėjo rinkimų kampaniją Kalifornijoje. Ji tikisi laimėti senatoriaus vietą, nugalėdama dabartinį sen. Hayakawą. Panelė Reagan pareiškė, kad jos tėvo nėra jos politinių rėmėjų sąrašas.

Ginčai dėl arabų autonomijos galių

Egiptas ir Izraelis neranda sprendimo

Jeruzalė. — Žuvus Egipto prezidentui Sadatui, Egipto — Izraelio santykių ateitis tapo neaiški. Izraelio parlamente pasigirdo balsų, kad Izraeliui nereikėtų pasitraukti iš paskutinės Sinajaus dalies. Pasitraukimas numatytas iki 1982 m. balandžio mėnesio.

Pirmadienį Saudi Arabija paskelbė, kad Izraelio kovos lėktuvai pažeidė S. Arabijos teritoriją, tačiau buvo išvysti atgal. Neskelbiama, ar buvo susišaudymų. Jau anksčiau Izraelio kariuomenės štabas pripažino, kad Izraelio lėktuvai skraido virš Saudi Arabijos žvalgybos sumetimais. Kada Izraelis birželio mėn. pasiuntė lėktuvus pulti Irako branduolinio reaktoriaus, lėktuvai skrido virš Saudi Arabijos.

Saudi Arabijos šiaurės vakarų se yra karinė bazė Tabuk, kurios apylinkėse ir įvyko oro erdvės pažeidimas. Nuo Izraelio pietinės dalies Saudi Arabija yra apie 130 mylių atstume, kitoje Akabos įlankos pusėje.

Amerikai nutarus parduoti Saudi Arabijai ne tik Awacs elektroninio stebėjimo lėktuvus, bet ir modernius naikintuvus F — 16, Izraeliui tapo dar svarbesnės dvi karo aviacijos bazės: Eitam ir Etzion, kurios pastatytos Sinajaus pusiasalyje. Tas bazes Izraelis turi apieiti iki ateinančių metų balandžio mėn.

Camp David taikos sutartyje yra numatyta suteikti Vakarų kranto ir Gazos pakraščio palestiniečiams autonomines teises. Iki šiol šiame klausime nepadaryta pažangos. Rugšėjo mėnesį derybose tarp Izraelio, Egipto ir Amerikos diplomatų išryškėjo pagrindiniai skirtumai. Tuos skirtumus išskėlė Izraelio parlamento užsienio reikalų komiteto pirmininkas prof. Moshe Arens. Jis nurodė, kad Egiptas žiūri į palestiniečių autonomiją kaip į pirmą žingsnį, kuris garantuos visišką Izraelio pasitraukimą iš Judėjos, Samarijos (taip izraelitai vadina Vakarinį krantą) ir iš Gazos. Šitokia autonomijos formulė garantuotų, kad ateityje tose žemėse bus įsteigta Palestinos valstybė.

Izraelio pažiūra į palestiniečių autonomiją yra priešinga. Izraelio jėgos pasiliktuose žemėse neribotą laiką. Ginčus sukelia numatomos Palestiniečių savivaldos tarybos galios. Tarybos rinkimai numatyti Camp David sutartyje. Izraelis žiūri į šią tarybą kaip į

nesvarbų administracinį organą, kuris prižiūrėtų ribotus arabų reikalus: švietimą, sveikatą ir kitus kasdieninio gyvenimo klausimus. Palestiniečiai neturėtų teisės į teritoriją, kurioje jie gyvena. Egiptas numato tai savivaldos tarybai daug platesnes teises. Ji turėtų įstatymų leidimo, vykdymo ir teisinės galios. Savivalda būtų tik palestiniečių pasiruošimas į suvereningą valstybę.

Jei Egiptas nenoromis ir sutinka su izraeliškų sodybomis Vakarų krante, jis siūlo, kad izraelitai ten gyventų valdomi savivaldos įstatymų. Izraelis reikalauja, kad tų žemių saugumą ir vidaus tvarką prižiūrėtų Izraelio jėgos.

Karštus ginčus paskutinėje derybų sesijoje sukėlė paprastas klausimas, ar Rytinės Jeruzalės arabai gali dalyvauti savivaldos tarybos rinkimuose? Izraelis kietai atmetė šį reikalavimą, sakydams, kad Rytinės Jeruzalės gyventojai yra Izraelio piliečiai, negalį balsuoti Vakarų Krante.

Iš Izraelio į Ameriką atvyko parlamento ir vyriausybės delegacija, kurios uždavinys tikrinti valstybės departamentą ir Amerika turėtų ją palaikyti. Netrukus Washingtono laukiamas gynybos ministris gen. Sharonas. Jis yra žinomas Izraelio Likudo partijos "vanagas", nelinkęs nusileisti arabams dėl palestiniečių autonominių galių.

Iš Afganistano pabėgo 21 kareivis

Pešavaras. — Pakistano vyriausybė paskelbė, kad iš Afganistano į Pakistaną pabėgo stipriai ginkluota 21 kareivio grupė, vadovaujama brigadieriaus Shahzad Wazir. Jis pareiškė Pakistano pareigūnams, kad jo kareiviai nebegalėjo pakeisti Afganistano komunistinės valdžios žiaurumų prieš civilius gyventojus. Tai didžiausia afganų kariuomenės grupė, pasitraukusi į užsienį.

Pikti Švedijos skaitytojų laiskai

Stokholmas. — Švedijos spaudoje daug pikty skaitytųjų laiškų. Juose kritikuojamas premjeras Falladinas už tai, kad jis paleido sovietų povandeninį laivą Vienas skaitytojas rašo, kad tą laivą reikėjo pulti jėga, igulą pasodinti į kalėjimą, o laivą išardyti. Tai būtų rusų nusiginklavimo pradžia, rašo skaitytojas.

Kitas laiškas primena Amerikos U — 2 lėktuvo incidentą Sovietų Sąjungoje. Kada sovietai nušovė amerikiečių šnipinėjo lėktuvą ir suėmė lakūną, JAV prezidentas Eisenhoweris turėjo drąsos prisipažinti, kad lėktuvas šnipinėjo. Sovietų vadovybė dabar sukinėja ir meluoja, kalba apie blogą orą, rašo švedas skaitytojas.

KALENDORIUS

Lapkričio 11 d.: Veteranų diena. Martynas Tours, Nimfa, Viginas, Seigūnė.

Lapkričio 12 d.: Juozapas, Sopata, Astikas, Nauma.

Saulė teka 6:33, leidžiasi 4:35.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 55 l., naktį 40 l.

SKAUTYBĖS MOKYKLAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KU RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

PREZIDENTAS PASVEIKINO PIRMŪNĄ P. JURGĖLĄ

Prieš kurį laiką šio dienraščio skiltyse buvo paminėtas ir pasveikintas lietuviškosios skautybės pirmūnas v.s. Petras Jurgėla, praėjusių rugsėjo atšventės 80-ąjį gimtadienį. Mūsų skyrelio bendradarbiai, susirašinėjęs su įkūrėju įvairiais lietuviškosios skautybės pirmūnais, neseniai patyrė, kad sukaktuvininką prasmingosios sukakties proga pasveikino ir JAV prezidentas Ronaldas Reagan su ponija. Taip pat gautas popiežiaus palaiminimas — graži spalvų lietuviškosios skautybės diplomai. Ši diplomą teikėsi atsiųsti vykusios dr. A. Deksnys.

Neturėdome nei nustepti anų asmenų dėmesiu v.s. Petriui Jurgėlai, nes jo veikla didelė ne vien skautuose, bet ir plačioje lietuviškosios visuomenės srityje tėvynėje ir šiaurės Atlanto Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvis, spaudos publicistas, knygų autorius ir vertėjas, redaktorius,

liet. mokyklos Chicagoje vedėjas, lietuvių legijono vadovas, aktyvus lietuvių demokratų rinkiminėje veikloje, Dariaus Girėno skrydžio komitete, Amerikos lietuvių tautinėje taryboje, Tautos fonde ir daug kitur.

Mūs, skautus, su sukaktuvininku labiausiai riša jo veikla skautuose: juk v.s. Petras Jurgėla yra lietuviškosios skautybės pirmūnas, 1917 m. rugsėjo mėnesį M. Yčo gimnazijoje Voroneže (Rusijoje) įsteigęs pirmąją lietuvių skautų, čiu dragovę. Persikėlęs į Vilnių, 1918.XI.1 jis čia sutelkė mišrią lietuvių skautų, čiu skiltį: šios skilties užuomazga laikoma oficialia lietuvių skautų įsikūrimo data.

Plačiau su v.s. P. Jurgėlos skautiška veikla (ir apimčiai su lietuviškosios skautybės judėjimu tėvynėje bei išeivijoje) jau esame susipažinę paties įkūrėjo parašytoje knygoje „Lietuviškoji skautija“ (1975).

LSS pirmūnas v.s. Petras Jurgėla su s. Šetiku 1973 m. Jubiliejinėje stovykloje. Nuotr. A. Glodo.

VISI Į TALKĄ

Noriu pasidalinti mintimis bei informuoti apie mūsų sąjungos fondo veiklą, bei ateities planus.

Po šešerių darbo metų mes jaučiame turį vietą sąjungoje ir kartais drįstame atviresnį žodį tarti, bet tegu būna tas mums ateitis. Per tą laiką fondui vienokių ar kitokių būdų aukoję 1,272 aukotojai. Šiandien gan reikšmingi ir mes galime jais pasidžiaugti. Padėka priklausomi visiems prie mūsų darbo prisidėjusiems ir mus supratusiems. Tuo pačiu kviečiu ir kitus, kurių pavarės dar fondui nėra žinomos, kad ir su maža auka prie jo prisidėti. Fondo atstovai JAV, Kanadoje, Australijoje nuosirdžiai darbuojasi fondo labui. Dėkoju jiems už jų pastangas; ypač noriu paminėti v.s. Vladą Bacevičių, kuris savo atsidavimu fondui pralenkia visus kitus. Šios kadencijos metu mūsų sąjungoje pradėjo atsirasti, vienas kitas naujas fondelis įvairiems reikalams su panašiais tikslais. Ateityje bandykime neplėsti šios minties, bet, priešingai, junkimės ir telkime lėšas vienam, bendram sąjungos fondui!

Fondo valdybos dabartinis tikslas, kaip galint greičiau

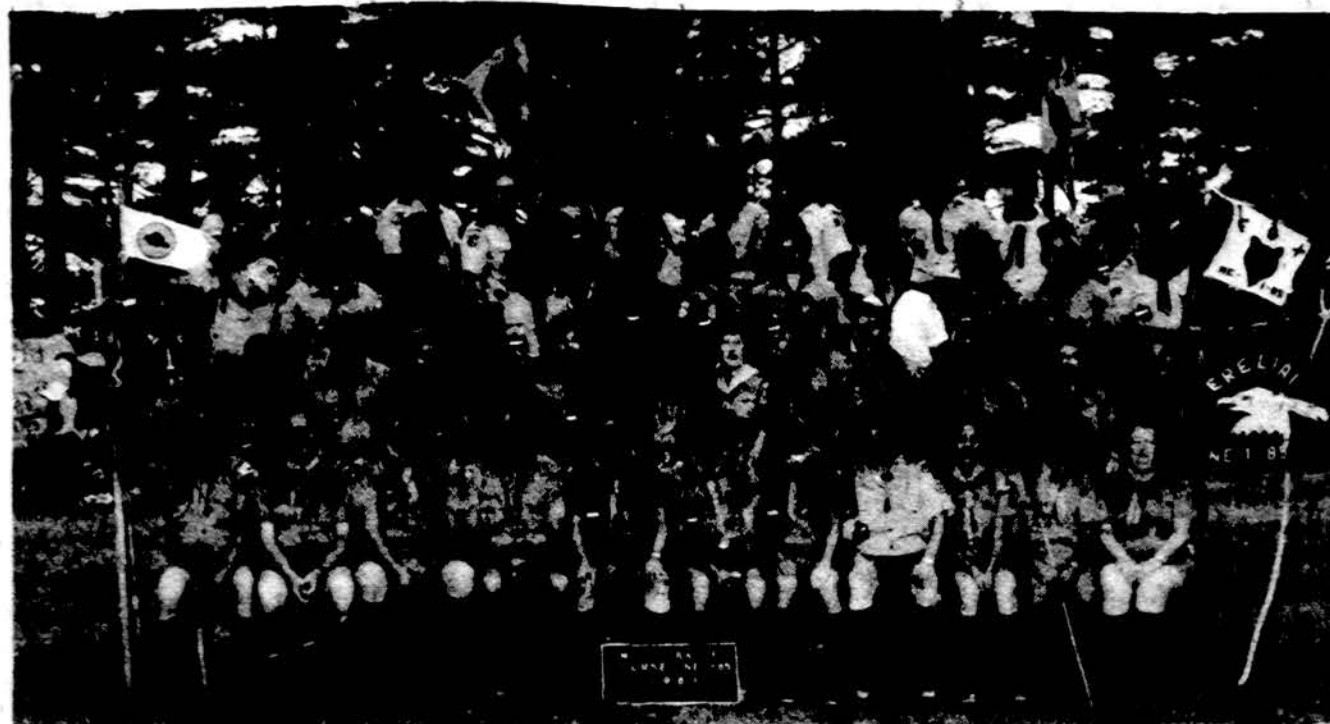
pasiekti 100,000 dol. sumą. Tai nebūtų sunku, jei visi parodytume daugiau susidomėjimo fondo veikla. Dabar fondo valdyba, su savais atstovais pradeda didelį dovanų paskirstymą; bilietai jau pasiųsti visiems miestams. Platinimas vyks iki 1982 m. balandžio 4 d., tačiau atsiskaityti su visais platintojais už bilietus norėtume iki vasario 16 d. Kviečiame visus skautininkus, skautus, skautes padėti mūsų vietovės atstovui. Tai konkretus gerasis darbas.

Stambesnius LS fondo aukotojus pažymėti valdyba paruošė vinjetę, nupieštą žinomo grafiko Vytauto Igno. Vinjetę su įrašu ir dailininko parašu pradėsime netrukus įteikti.

Šeštos Tautinės stovyklos programa išleido specialų pašto ženklą pieštą dail. Vytauto Jonyno. Pašto ženklai gaunami pas atstovus. Įsigykime jų ir naudokime korespondencijoje. Artėjant Jubiliejinėi stovyklai, fondas ir vėl žada išleisti naują pašto ženklą, pieštą žymaus grafiko Romo Wiesulo.

Kaip matote, planų turime, fondas daro pažangą ir duoda pelną. Tikslas: šimtas tūkstančių! Kviečiu visus į talką.

v.s. Č. Kiliulis
LS fondo pirm.

„Miško Ženklo“ kursų, vykusių rugpjūčio 23-30 d., vadovai ir kursantai, jų tarpe lietuvių „Erelių“ ir Camp Resolute stovyklavietėje, Bolton, Mass., „Meškų“ skiltys.

MISKO ŽENKLO KURSAI

Apie Miško ženklo kursus tikriausiai visi jau esate girdėję. Tai aukštesnio lygio kursai, vyresniems vadovams — skautininkams. Jie pradėti patio skautų įkūrėjo lordo Baden Powellio 1919 m. Gilwellio parke, Anglijoje. Nuo to laiko jie plito po visą pasaulį ir 1948 m. jie pirmą kartą buvo pravesti JAV. Lietuvoje Miško ženklo kursų nebuvo, tad mūsų skautininkai tuos kursus lankyti vykdavo į kitus kraštus. Atvykus į JAV, Kanadą, kursus lankyti daug galimybių nebuvo, vos saujelė asmenų galėjo šia reta proga pasinaudoti. Duryt lietuviams atsivėrė 1975 metais, kada dvi lietuvių skiltys su savais skilčių patarėjais buvo pakviestos į jų ruošiamus NE-126 Miško ženklo kursus Camp Wanocksett, Jaffrey N.H. Čia dalyvauja 13 skautininkų iš įvairių Amerikos, Kanados miestų ir gražiai užsirekomenduoja. Po to kvietimas gautas iš tos pačios vadovybės ir 1977 m., kur dalyvauja 15 kursantų su trimis savo vadovais. Šiuose kursuose įvyksta pradinis skautininkų jungimas į dalyvių sąrašą. Metams bėgant, 1980 m. Indian Trails Council ruošia NE-178 Miško ženklo kursus Ashford CT, čia lietuvių dalyvauja su dvylika kursantų ir trimis vadovais. Neprabėgus nei metams laiko sudaromos sąlygos dviem mūsų skiltims iš 10-ties asmenų, 2 patarėjų ir vėl dalyvauti NE-185 Miško ženklo kursuose Camp Resolute, Bolton MA, kuriuos organizavo ir pravėdė Algonquin Council. Šalia šių 4-rių pagrindinių laidų, mūsų skautininkai dalyvavo grupelėmis ir pavieniai ir kituose Miško ženklo kursuose, Chicagoje, Kanadoje ir kitur, visur palikdami gerą lietuvių skautininko vardą.

Kiek yra žinoma skaitlinėmis pilnai baigusių Miško ženklo kursų įvairiose valstybėse yra sekančios: Australijoje — 1, Anglijoje — 9, Amerikoje — 46, Italijoje — 1, Kanadoje — 5, Latvijoje — 18, Prancūzijoje — 1, Šveicarijoje — 1, Vokietijoje — 6. Viso 88.

Tuo tarpu Miško ženklo kursuose instruktavusių skaičius siekia jau 16-ka. Dažnai statomas klausimas: „O ką tie gilwellistai dabar daro sąjungoje?“ Paėmus tik MŽ kursų I-mąją ir II-rąją laidą (28 skautininkus) matysime, kad jie vis dėlto juda. Iš jų tarpo turime: Tarybos pirmininką, vicepirmininką, išdėtininką, vyriausią skautininką, vyriausią skautininką, pavaduotoją, rajono vadą, du tūntininkus, tris draugininkus, „Ažuolo“ mokyklos vedėją, draugininkų kursų vedėją, „Skautų aidą“ redaktorių, „Mūsų skautybę“ knygos redaktorių, LS fondo išdėtininką, tris LSF atstovus, LSS korespondencinio suvažiavimo pirmininką.

Tad kaip matote, nuosimtis aktyvių MŽ kursantų yra aukštas. Nesakau, kad visos šios pareigos būtų buvę neužimtos tų asmenų be Miško ženklo kursų pažymėjimo, tačiau tvirtai galiu sakyti, kad didelė dalis motyvacijos ir

atlikto darbo kokybės buvo gauta MŽ kursuose. Baigdamas noriu kviešti visus skautininkus Miško ženklo kursų kvietimais pasinaudoti ir juose dalyvauti. Yra galimybių sudaryti skiltį ar dvi 1982 metais.

LSS SUVAŽIAVIMO DALYVIŲ PASISAKYMAI

Ištraukos iš Biuletenio Nr. 2

LSS SUVAŽIAVIMO KLAUSIMU

v.s. Juozas Maslauskas (Derbyshire, Anglija): LSS suvažiavime, mūsų Sąjūdžio narių, yra šventa pareiga dalyvauti. Tada LSS nariai ir suvažiavimo prezidiumas jausis pasiekę tikslą, v.s. Belys Barkus (Sydney, Australija): Po dviejų telefoninių pasikalbėjimų su LSS suvažiavimo prezidiumo pirmininke bei keliais Australijos rajono vadovais nariais, siūlau, kad reikėtų suprastinti LSS suvažiavimo eigą, nuostatus. Atrodo, juo tolyn tuo labiau klumpstame į „balą“. Suvažiavimas labai išsitiesia, prezidiumui darbo begalės dėl popierizmo, o išlaidos didėja, ypač paštas.

Sekantiam suvažiavimui reikėtų mėginti daugiau jungti vienetų vadovus. Registraciją vykdyti kiek galima per juos ir sąrašais, kuriuose būtų duotos reikalingos žinios prezidiumui. Kam dar kartą kartoti visa tai registracijos laipsni. Registracijos mokestį rinkime per vienetus (o gal atskaityti iš nario mokesčio). Biuletenius išsiunčiami per vienetus, kur atsakingas vadovas gali išdalinti užsiregistruojantiems dalyviams. Patį balsavimą gal būtų galima praveisti per vienetų suigas, kur vadovas galėtų supažindinti iš biuletenio su kandidatais ir panašiai. Tada gal nereikėtų tiek daug biuletenių spausdinti, išsiunčinti.

v.s. Bronius Zalyš (Sydney, Australija): Siūlau kuo daugiau prastinti, lengvinti LSS suvažiavimo procedūrą. Ligšiol mūsų pastangos aukštųjų pareigūnų rinkimus padarė tokius, kad jiems praveisti reikia nemažiau metų laiko. Mes žinome, kad mūsų s-gos suvažiavimai yra korespondenciniai, bet metų laikas yra per ilgas, kad jį galėtume skirti šiam, kad ir labai svarbiui reikalui (vienai metui iš 3

jų kadencijos metų). Siūlyčiau turintį teisę balsuoti sąrašus, juos pristatius atitinkamiems pareigūnams, laikyti galutinais, nebereikalaujant jokių registracijos lapų, kas labai uždelia laiką.

v.s. Česlovas Senkevičius (Toronto, Kanada): Siūlau ieškoti kelių ir prastinti trimečių rinkimų procedūrą. Rinkiminius laikotarpis dabar per ilgas, lyginant su 3 metų kadencijomis.

ps. fil. Danguolė Jurgutienė (Detroitas, JAV): LSS rinkimų procesą reikėtų pritaikyti dabartiai, jį sutrumpinti. Šiuo metu balsavimo procesas trunka metus, brangus ir yra per komplikotas jauniems vadovams. Todėl siūlyčiau šiuos pakeitimus: patikslinti vardą iš klaidinančio „LSS suvažiavimas“ į LSS balsavimą, atskirti nario mokesčio išrinkimą nuo balsavimo mokesčio, visą balsavimo procesą sutrumpinti.

s. Janina Traškienė (W. Yorks, Anglija): Praeitose rinkimuose gavome sąrašus su kandidatų duomenimis trumpa biografija. Užsienyje skautaujantieji nepažįsta JAV veiklių vadovų, todėl mums akiratis labai mažas. Tikimės, kad ir šių metų balsavimui gausime ką panašaus. Nors mūsų balsai nepadės, bet mes žinome kas vadovaus.

RELIGINIO TAUTINIO AUKLĖJIMO KLAUSIMU

v.s. Vaclovas Tallat-Kelpša (Chicago, JAV): Tautinis auklėjimas dabar užmirštas. Esame Lietuvių skautų sąjungos nariai, todėl visais rūpestis turėtų būti nukreipta ta linkme. To prašo ir reikalauja tėvai. Vasario 16-tosios, šv. Kazimiero ir šv. Jurgio minėjimai užmiršti, nes reikia paruošti programas. Viškas nukreipta į Kaziuko muge. Prieš keletą metų Chicagoje Vasario 16-tosios

Skautininkams patinka meninė programa. Nuotr. V. Bacevičius.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo, mokėti, atlymima, iki kada yra užimokėjęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00	
Savaitinis	\$28.00 \$17.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti suvosi nusiūti. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančiosios gavus priklauso.

šventę suruošdavo studentai akademikai. Prisirinkdavo moksleivijos pilna Jaunimo centro salė, vėliau nutilo. Gaila.

v.s. Česlovas Senkevičius (Toronto, Kanada): Siūlau vienetų vadovams daugiau dėmesio kreipti į skautybės ideologinius aspektus, kad vieną kartą nustotume save

kritikavę, esą mažų rišimo ir bokštų statymo organizacija. v.s. Alfonsas Samušis (Richmond Hill, JAV): LSS vardu visur ir visada visose skautiškojo ugdymo programose ir veiklose teikti pirmumą lituanistiniam švietimui ir ideologiniam auklėjimui. Visomis išgalėmis teikti paramą lituanistinėms švietimo institucijoms.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineto perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą, pirmadienį ir ketv. 14 ir 7-9 antradienį ir penkt. 10-4, šeštadienį 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akinių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKS A
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. G4 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 662-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 98 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODŲŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3206 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofis tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 10 v. p. p. p. T. k. susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundas Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis: 111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 14 popiet. ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-9545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 10 v. ryto iki 6 v. vakaro. Ofis tel. — 776-3400

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ZYMBANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą; antr., trečiadienį, ketvirtadienį, 10 v. ryto iki 6 v. vakaro. Tel. — 776-3400

BALSAS TYRUOSE

Bado, teroro ir karų kančiam pasauliui popiežius Jonas Paulius II-sis pasiūlė balsam — savo encikliką „Laborem exercens“.

Ar ši viena svarbiausių popiežiaus enciklikų taps pamatu pasaulio sutvarkymui ar ji nuaidės kaip tyruose šaukiančiojo balsas, priklausys ne tik nuo pasaulio galiūnų, bet taip pat ir nuo kiekvieno jo piliečio kovotojo.

Popiežius, buvęs Lenkijos darbininkas, aiškiai savo dokumente pasakė, kad ne žmogus tarnauja darbui, bet darbas turi tarnauti žmogui. Pirmiau žmogus, bet ne darbas. Tai visoki, ypač socialinio, teisingumo pagrindas.

Nėra verta vėl kartoti tvirtinimus, kad naujoji enciklika yra nepaprastos svarbos. Neseniai ištagingajame Cancuno mieste, Meksikoje, priederybų stalo dėl duonos, o karui ir socialinio teisingumo įgyvendinimo pasaulyje, taršis turtingųjų ir vargingųjų šalių atstovai.

Nepertaukiamai visame pasaulyje tebevyksta ginklavimosi lenktynės. Dabar sudėkime tris aukščiausių mirtinų dalykus — encikliką, Cancuną ir ginklus. Pagalvokime, kur mes einame.

Mums atrodo, kad pasaulis dar tebeturėtų laiko, nors, galbūt, ir nebe daug, pasirinkimui, kuriu keliu jis pasuks. Mums atrodo, kad visi keliai veda į Romą.

Pasauliniai įvykiai aiškiai rodo, kad bent jau socialiniam teisingumui ir pastovesnei taktikai įgyvendinti Lenkijos darbininko — popiežiaus kelias yra vienintelė viltis ir išeitis. Bombos, badas, teroras, tuščia kalbės konferencijos ar enciklinis kelias?

Enciklikai pasirodžius pasaulis reagavo. Labai nevienodai, bet reaguavo. Apie tą reakciją, turbūt, teisingiausiai pasakė Malachi Martinas „Chicago Tribune“ (spalio 10 d.) laikraštyje. Anot jo, popiežiaus enciklika yra per daug radikali ir jos nušlavimas tiek kairieji, tiek dešinieji. Įvairūs radijo, televizijos ir spaudos komentatoriai ją numetė tarytum „akmenį į šulinį“. Dėl enciklikos „baisumo“ pasaulio visuomenė buvo taip sukrėsta, kad yra sunku atsigauti nuo gautojo smūgio. Autorius net nurodo enciklikos radikalumo pavyzdžius:

1. „Nėra įmanoma jokia žmoniškoji moralė socialinėje santvarkoje, jei darbas neviršys kapitalo“.

2. „Darbas egzistuoja darbininkui, bet ne darbininkas darbu“.

3. „Sustingęs kapitalizmas turi būti nuolatos keičiamas“.

M. Martinas teigia, kad popiežius Jonas Paulius II-sis vienu smūgiu apvertė aukštųjų kojom Bažnyčios poziciją darbo klausime ir darbininkų traktavime. Tai totaliai priešinga, ką savo enciklikose skelbė Leonas XIII-sis ir Pius XI-sis. Jei anie du popiežiai reikalavo, kad kapitalistai traktuotų darbininkus kaip žmoniškus sutvėrimus, tai popiežius Jonas Paulius II-sis, teigia autorius, išlaisvina darbininką iš kapitalizmo ir „patvirtina originalų ryšį tarp Bažnyčios ir darbininko“.

Naujoji enciklikinė patirtis nėra revoliucinė. Tai yra trečiasis kelias. Tai dalis pamokos nuo kalno. Geras enciklikos radikalumo pavyzdys tai tvirtinimas, kad darbininkai profesinės sąjungos yra ne tik reikalingos, bet ir būtinos (žūr. „The New York Times“, rugsėjo 16 d.).

Šiandieninio pasaulio didžiausioji neramumų priežastis

ties tai ir yra nesuradimas tinkamo ir teisingo sprendimo darbininko — kapitalisto santykiuose. Tos priežasties pagrindu glūdi pagal encikliką „ekonominės klaidos“ ir „materializmo klaidos“.

Šią patirtį labai ryškiai patvirtina dabartinė net ir šio krašto ekonominė padėtis. Šiomis dienomis Amerikos darbo įstaigos statistiniai duomenys rodo, kad bedarbių skaičius jau prašoka 8 milijonus. Ir kitose pasaulio šalyse bedarbių skaičius didėja.

Dėl didėjančio nedarbo yra begalės priežasčių. Bet viena svarbiausių ir nuolat didėjančių tai įmonių automatizacija ir robotų įvedimas. Darbininkai, anot „The Wall Street Journal“ (spalio 26 d.), nuolat reikalauja atiteis darbu užtikrinimo prieš darbų sumažėjimą.

Lenkijos darbininkai nori daugiau duonos. Azijoje ir Afrikoje ūkininkai nori daugiau ūkinių įrankių. O, va, „The New York Times“ laikraštyje (lapkričio 5 d.) Amerikos ūkininkai skundžiasi, kad dėl per daug gero šimtinio derliaus kainos kris, ir jie turės nukentėti.

Popiežiaus enciklikoje nurodo, kad nei socializmas, nei kapitalizmas ar kiti izmai esančių problemų neišsprę. Teisingas klausimo išsprendimas glūdi „Laborem exercens“ — katalikų Bažnyčios patirtose. Šią encikliką pasaulis turi vadovautis ir tvarkytis.

Tiesa, kad „Laborem exercens“ enciklika nenurodo smulkių detalių kaip visi principai turėtų būti realizuojami ir praktiškai įgyvendinami. Enciklikinių nurodymų įgyvendinimu turi rūpintis patys socialinės santvarkos vadovai.

Vienu konkrečiausių planų, mūsų nuomone, turėtų būti laikoma vieno mūsų dvasiško išsamtos nurodymai.

Neseniai „Laiskai Lietuvai“ (spalio mėnesio) žurnale įkūnintas P. Daugintis „Solidarumo įgyvendinimas“ kaip tik ir teigia, kad išeitis yra tik „solidaristinės santvarkos“ įgyvendinimas. Anot jo, „ji išvengia abiejų didžiųjų dabartinių santvarkų klaidų. Išvengia kapitalizmo vienašališkumo — perdėtos individo ir ūkinės laisvės: neribojamos konkurencijos, pelno siekimo, nevykdyto solidarumo su kitais dirbančiųjų bendruomenės nariais ir tautos ūki. Nedarą ir marksizmo klaidų: nepavergia žmogaus kolektyvui ir bendruomenės nekontroliuojamai valdžiai, valdančiai partijai, grupei, klikai, diktatoriui, įstaigų direktoriams ir pan.“ (311 p.).

Autorius nurodo, kad geras solidaristinės santvarkos pavyzdys yra Vakarų Vokietijoje jau nuo 1950-ųjų metų įvestas „privalomas darbininkų atstovų dalyvavimas didžiųjų įmonių, turinčių bent 10,000 samdomų darbininkų ir tarnautojų, administracinėje taryboje, kurioje darbininkų atstovai sudaro pusę jos narių“ (t.p.).

Tai geras pavyzdys kaip naujoji enciklika turi būti realizuota. Atrodo, kad balsas iš Romos taip tik to ir siekia. Visas vargas, kad dėl savo nepaprastai pažangių idėjų ir norų naujoji enciklika bus atmetama kaip per daug radikali, per daug prodarbininkiška.

Mūsų daugumas esame taip pat paprasti darbininkai ir bent mums buvusio Lenkijos akmenkaldis balsas iš Romos neturėtų būti tyruose šaukiančiojo balsas. Savo darbininko teisių gynimu turėtume prisidėti prie enciklikos įgyvendinimo.

J. Soliūnas

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS PASITARIMAS

DR. JUOZAS KRIAUCIŪNAS

JAV LB IX-toji taryba, susidedanti iš iškintų narių ir apygardų pirmininkų, susirinko trečią kartą peržvelgti LB vadovybės nuveiktus darbus ir nustatyti darbus ateitį. Ši kartą susirinko Bostone, Lenox viešbutyje, š.m. spalio 24-25 d. LB darbai apima plačią skalę — visokią lietuvišką veiklą, pvz. mokslo, švietimo, kultūros kelimo, socialinę, politinę ir pan. Iš beveik 70 tarybos narių dalyvavo 38 (antrą dieną mažiau) ir keletas kvietinių bei svečių.

Suvažiavimą atidarė tarybos prezidento pirm. inž. V. Izbičkas. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, vadovaujant jaunam muzikui S. Cibui pianinu. Prel. V. Balčiūnas sukalbėjo pradžios maldą, kurioje prašė Aukščiausiojo palaimos pasitarimo susirinkusiems ir jų darbams, kad tas nešėtų naudą pavergtai Lietuvai ir visiems lietuviams. Inž. R. Veitas, Bostono apyg. vicepirm., susirgęs pirm. J. Kapočiu, suvažiavimus sveikino kaip suvažiavimo rengimo šeiminkas ir pažadėjo visokią pagalbą. Inž. Izbičkas savo žodyje trumpai nusakė šio suvažiavimo tikslus. Jie yra Lietuva ir joje pavergti lietuviai, o mes čia galime ir turime skelbti tą pavergimą, priešpauką, tautos naikinimą, dirbtį ir kaupti pastangas, kad Lietuva vėl taptų laisva ir lietuvių visur liktų lietuviams. Šis suvažiavimas ir sušauktas pasitarti, kaip to siekti. Žinoma, kiekvienas lietuvis turi to siekti, bet lietuvių rinkta jiems atstovauti vadovybė, kalbėdama daugelio vardu, geriau svetimųjų girdima, o savųjų tarpe derina veiklą. Jis priminė ir lietuvių, šiais metais iškeliančius amžinybės. Tarp jų buvo ir labai pasireikšusių ir nusipelnusių savo darbais, pvz. St. Barzdukas, J. Jasaitis, K. Balys ir daug kitų. Jų atminimas pagerbtas atsištojimu ir susikauptimo minutėmis.

Suvažiavimus sveikino žodžiu Kanados LB pirm. J. Kuraitis, V. Vėbraitis, tarybos vicepirm. spaudos reikalams, paskaitė raštu atsiųstus sveikinimus. Jie gauti iš JAV prezidento Reagano, Lietuvos atstovo Washingtono S. Bačkio, Lietuvos konsulų — V. Čekanausko, J. Daužvardienės, A. Simučio. Taip pat raštu sveikino JAV Valstybės depart. Madrido konferencijon paskirti atstovai. Lietuvių Fondo vardu sveikino prel. J. Balkūnas, Vlisko vardu — dr. K. Bobelis, Altos — dr. K. Sidlauskas, Balfo — M. Rudienė, Mokslo simpoziumo rengi-

mo pirm. J. Rimkevičius ir telegrama — LB Lemonto apylinkė.

Paskaita

Sekė Eligijaus Sužiedėlio, LB Broktono apyl. pirm., paskaita: „Apylinkė — Bendruomenės veiklos tvirtovė“. Joje paskaitininkas pareiškė, kad visi lietuviai yra LB nariai. Vieni jų veikūs, kiti ne, vieni apsimoka įnašus, kiti ne. Vieni stengiasi ką paruošti, kiti tik naudojasi patalpintais pasirašymais, pvz. siųdami vaikus į lietuvišką mokyklą, bet nerasdami reikalo prisidėti prie LB ir mokyklos veiklos. Tiesa, bendruomenę sudaro visos lietuviškos organizacijos, net ir tos, kurių nariai komunikuoja ne lietuvių kalba, bet reikiama lietuviškai. Nors ir nebūtų LB, bet jos veikla tęsytų, kol lietuvių reikšis lietuviams. Tačiau organizuoti ta veikla stiprėja, atkreipia daugiau dėmesio ir išgirstama net kitataučių valdžios ir taip galima pasiekti, kad naikinama ir pavergta tauta nebūtų užmiršta. Apylinkės lietuvių susibūrimas yra tas pagrindinis vienetas, nes čia žmonės vieni kitus pažįsta, dažnai turi panašius siekius, tai susibūrimas į bendruomenę tik praplečia ir pagyvina jų veiklą. Iš čia einama į aukštesnį valdymą, geriau pasakius, koordinavimą ir vykdomo organų sudarymą: apygardos ir vyriausią vadovybę.

Pranešimai

Nedelsiant pereita prie

JAV LB tarybos suvažiavime Bostone pranešimą daro PLB pirm. inž. Vytautas Kamantas. Iš kairės: tarybos prezidento pirmininkas inž. Vytautas Izbičkas, kalba Vyt. Kamantas, inž. Romas Veitas ir inž. Česlovas Mickinas — tarybos prezidento nariai. Nuotr. R. Manomaičio

ratorių vajuos konkursą Australijoje. Kitais metais tai bus daroma kuriame kitame krašte. Šiuo metu ruošiamas Užsienio lietuviams remti draugijos, kurios tase yra LB, 50 metų sukaktį paminėti V. Liulevičiaus knyga „Išėjimas vaidmuo nepriklausomos Lietuvos atkūrimo darbe“.

PLB vadovybė rūpinasi sutelkti lėšų Vasario 16 gimnazijai remti. Susitarimas su Illinois universitetu Chicagoje įsteigti Lituanistinę katedrą eina prie galo. Katedros įsteigimas per 5 metus kainuos 600 tūkstančių dol., 200 tūkstančių įmokama pirmąsias, 1983 m. universitetas prie to prisideda 150 tūkstančių dol.

Rūpinasi propagandos ir politiniais reikalais, nes remiami kun. K. Pugevičiaus vadovaujamas Informacijų centras New York'e, A. Mažeikos vadovaujamas Baltų Informacijos centras Los Angeles, informuojamas ir remiamas R. Česonis, Madrido konferencijos dalyvis. Rūpinasi Lietuvos pogrindžio spaudos platinimu ir sklaidimu, pvz. „Vyčio“ ir „Perspektyvų“ perspausdinimu. Remiama Australijos lietuvių politinė veikla, kur gali pavykti įsteigti Lietuvos garbės konsulatą. Remiama BATUN (Bendra Pabaltiečių akcija į Jungtines Tautas). Išsiųstas memorandumas Vatikanui ir Lomžos vyskupui dėl Seinų katedros ir to krašto lietuvių religinių teisių laisvumo, skatinamas „Pasaulio Lietuvio“ leidimas, kurio

dabartinė prenumerata yra apie 3400.

Lietuvių Jaunimo sąjunga veikia autonomiškai, bet daugelyje darbų bendruomenė jiems padeda. Taip pat padeda ir Fizinio auklėjimo bei Sporto sąjungoms.

Rušiomas Antrosios Pasaulio Lietuvių dienos 1983 m. birželio 24 — liepos 4 dienomis Chicagoje. Organizacinis pirm. yra dr. A. Razma. JAV lietuviams atstovaus 47 atstovai. 1982 m. pavasarį planuojama trečioji politinė konferencija. Numatyta ir daugiau lietuviškos veiklos pasireiškimų, bet jų nevardinsiu dėl vietos ribotumo.

JAV LB valdybos pranešimą darė pirm. V. Kutkus. Kalbėjo trumpai. Kai kurie pranešimai sutapo su V. Kamanto pranešimais, bet buvo ir naujų. Pasidžiaugė Politine konferencija New York'e, kur dalyvavo ir jaunimo. Lietuvos atstovų bėda pastatytą Washingtono restauravimo reikalą tartasi su Alta, bet neusitarta. Pataisymas reikalingas dabar, tai visi remime tą finansškai. Išleistas kelios reikšmingos knygos Lietuvos reikalais: T. Remeikio „Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980“, dr. B. Kazlo „La Lithuanie et la Seconde Guerre Mondiale“, L. Kerolio „Išvežtųjų lietuvių sąrašai“ ir kt.

Kultūrinė sritis pasižymėjo: 1980 m. rudenį sušauktu Kultūros darbuotojų suvažiavimu Clevelande, Teatro festivaliu Chicagoje, šį pavasarį pirmąją Premiją šventei, kur įteiktos dramos, teatro, muzikos, dailės ir literatūros premijos. Jų laimėtojai: D. Mackalienė, A. Landsbergis, P. Mažeika, A. Mikulskis, V. Visigirda ir K. Bradūnas. Premijas, išskyrus literatūros, finansavo Lietuvių Fondas. Pasidžiaugė suruosta Rytinio Pakraščio Lietuvių Tautinių šokių šventė Hartforde, Vakarinio pakraščio 25-tąją šokių ir dainų šventė Los Angeles. Lietuvių Fondo pagalba, per LB apylinkes lietuviškos mokyklos išdalinta 22,227 dol. Isteigtas LB Socialinis skyrius, kuris per spaudą atsako pasiteiravantiems socialiniais reikalais. Jau rušiomas lietuviškų parapijų metams 1982 m. Praėjusį pavasarį sušaukti keli rajoniniai LB apygardų ir apylinkių suvažiavimai ir rušiama LB tarybos ir Lietuvių sąjono atstovų rinkimas 1982 m. Remiami sporto reikalai ir sportininkų išvykos, Jaunimo sąjungos veikla. Skubinama baigti bylą su reorganiz.

(Bus daugiau)

ANTANAS TULYS

DASAITIS

Tulys vaistininkas

Grįžęs iš Bostono Tulys tapo registruotu farmacininku. Kurį laiką dirbo lenko Gobulevskio vaistinėje. Ten susipažino su gydytoju van Ray H. Freeman. Jis turėjo idėjas pinigų ir viena vaistinė, kaip samdinytis padirbėjo joje vieną mėnesį ir tyrė, ar verta įdėti daugiau pinigų. Padirbėjęs jis įsitikino, kad ta vaistinė gali tapti pelnų nešanti įstaiga. Daktaras permė vaistinę, įdėjo daugiau pinigų ir A. T. padarė jos menedžeriu. Tulio įvertinimas buvo teisingas. Vaistinė pradėjo nešti 2-300 nuos. pelno ir mėnesį. Vėliau dr. Fr. dėl šeimyninių aplinkybių vaistinę padavė A. T. Vieta buvo labai gera biizniui. Prieteliški ryšiai su dr. Fr. paliko gerą ir jo mirties. Jis rūpinosi, kad jo visi receptai ateitų į jo buvusią vaistinę. T. nauju darbu buvo patenkintas ir pradžioje labai domėjosi. Ją išlaikė 20 metų (1927-1947). Depresijos laikais (1929-32) darė gerą biznį. Sunkmetio laikotarpiu jis išdavė daug vaistų užgamin. Vėliau kai kurie atsislygino, bet daugelis užmiršo. Ilgos profesinio darbo valandos, komplikacija atskaitomybė, labai platus visuomeninis santykiavimas buvo sunkiai nugalimos kliūtys kūrėbai reikšmė. Bet vis tiek ji niekad visai neįsėko. 1949 m. pažiūrėję sveikatingumą privertė ieškoti ramesnį gyvenimo sąlygų. Už sukauptas santaupas Tuliai įsteigė sklypą, pasistatė moteliuką ir iš jo vertėsi ir veda kuklų, pusiau atskirą gyvenimą.

Viešnagė Lietuvoje

Tulys grįžo į Lietuvą 1933 m., t.y. po 20 metų nebuvimo. Viešėjo keturis mėnesius. Per tą ilgą laiką visi pažįstami tapo nepažįstamais. Gimtinės miestelis Seduva buvo nedaug pasikeitęs. Bet aplinkiniai sodžiai jau buvo išėję į viensėdžius. Tai T. jaudino. Buvo gaila, kad nėra romantiškų sodžių. Seduva buvo išaugusi: padidėjo viena vaistinė, atsirado bankas ir kelios lietuvių krautuvės. Ūkininkų galvojimas buvo šviesesnis ir gyvenimas buvo geresnis. Jis pastebėjo, kad j miestą ir kaimus buvo atėję naujų žodžių ir dainų. Gyventojai nesiskundė diktatūra, nors JAV apie tai buvo plačiai kalbama. Atrodė, kad jos čia kaip ir nebuvo. Įvairūs pareigūnai buvo labai malonūs ir jų patarnavimas buvo greitas ir tikslus. Siek tiek palaukti munitėje. „Jie praleido pirmiau stovinius užpakali mane“. Atrodė, kad valdininkai tarėsi dėl manęs“. Jis labai nustebė, kuomet jam buvo pasakyta, kad nereikės atidaryti lagaminų patikrinimui. Jam krito į akis Kauno policininkų išvaizda. Jie visi buvo labai gražūs ir labai aukšti, gal daugiau, nei šešiapėdžiai vyrai. Prieš išvykdamas į Ameriką, jis nebuvo matęs Kauno, todėl negalėjo padaryti palyginimo. Miestas buvo gražus ir jaukus, ypač Laisvės alėja. Nuobodžiauti nebuvo laiko. Stotyje jis pasitiko Lietuvos žinių atstovus Juozas Pronskus ir didelę staugmeną — Anelę Bratėnaitę, dar iš Bostono labai gerai pažįstama. Rytą dieną jis išvedžiojo jį po Kauną, parodydamas visa, kas buvo įdomesni. Su kai kuriais rašytojais jį suvedė kritikas Kostas Korsakas, kuris kiek anksčiau buvo atvykęs į Seduvą pasimatyti su Tuliu. Jam teko nusifotografuoti su

Justinu Paleckiu ir keliais kitais „Naujo žodžio“ redakcijoje. Aplankė Putną Mykolaitį, Liūdą Girą, „Spaktyvos“ leidėją Praną Budvytį ir kelių kitų. Šiuos jis prisimena, nes jų salona padarė didelį įspūdį. Putno — nuo grindų iki lubų visos keturios sienos knygomis pasleptos. Putinas labai gražiai priėmė A. T. savo namuose, kalbėjo su juo, kaip su lygiu. Vėliau jis buvo narys jų komisijos, kuri paskyrė T. Spaudos fondo premiją už jo novelių knygą „Aš buciau tavo žmoną“. Jis buvo jam labai atyds, padovanojo keletą savo autografuotų knygų. „Binkį mačiau iš tolo. Jis norėjo, kad aš atečiau prie jo stalo, o aš norėjau, kad jis ateitų prie mano stalo. Abudu palikome prie savo nusistatymų, nepaveikti Budvyčio pastangų. Dviejų literatūrinų gaidžių kova...“. Giros — nuo grindų iki lubų, vienas prie kito, prikabinanti lietuvių dailininkų piešiniai, o Budvyčio salono sienos buvo išpuoštos „Spaktyvos“ viršeliais. Neprisimenu, kaip buvo išpuoštas Antano Rimydzio vilos salonas“. Gal dėlto neprisimenu, kad ten jį atvežė gerokai skaidriosios apvaiginta, akubėdami į stotį. Jis buvo susitikęs Al. Brazulį, T. Tilvytį, Venclovą, Gričių, Bronį Railą ir keliolika kitų rašytojų. Bronys Raila buvo visų pažįstamas Laisvės alėjoje. Antrą kartą su juo eidamas į miestą paliko savo skrybėlę kambarį, kad ir vėl ranka nepavargtų ją kilnojant. Poetas A. Rimydis, kuris tuomet buvo „Ūkininko patarėjo“ redaktorius ir „Lit. Naujienų“ leidėjas, iškėlė šaukia puotą — išleis tuves. Lietuvos rašytojai buvo labai svingingi. „Jie mane mylėjo ir reklamavo gal net daugiau, negu aš buvau vertas“ (Tulys, laiškas, 1963).

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

KARDINOLO BELAUKIANT

Lapkričio 22 d., Kristaus Karaliaus šventėje, Bostono arkivyskupas kardinolas Humberto Medeiros atvyksta į So. Bostono lietuvių parapiją. Šv. Petro bažnyčioje atnašaus šv. Mišias, pasakys pamokslą ir pašventins iš gintaro padarytą Vilniaus Aušros Vartų Marijos mozaiką. Panaši mozaika prieš eilę metų buvo lietuvių dovanota šv. Tėvui, o dabar ji ne vien puoš mūsų bažnyčią, bet jos globai kardinolas paves mūsų parapiją, visą lietuvių išeiviją ir komunistinėje vergijoje kenčiančią Lietuvą.

Ta proga privalome perpildyti savo bažnyčią, kad kardinolas matytų ir įtikėtų, jog lietuvių prisirišimas prie religijos, Dievo Motinos ir savos parapijos yra nei kiek neperdėtas: yra toks, kokį mes nupasakojam mums suteiktose pas jį audiencijose. Mes turime jam parodyti, kad ne vien tautiskumas su patriotizmu gyvena mūsų tarpe, bet ir religija nėra iš mūsų tarpo išemigravusi. Ne vien religiniai įsitikinimai įpareigoja mus gausiai toje šventėje dalyvauti, bet taip pat ir tautiskumas mums turi priminti, kad kardinolas atvyksta ne vien į šv. Petro bažnyčią; jis atvyksta į svečius pas visus lietuvius ir mes privalome tinkamai jį sukikti.

Bostono lietuvių parapija kviečia ir kitų parapijų lietuvius į tą šventę mūsų užmoji paremti. Laukiame visų atvykstant, ypač tautiniais drabužiais pasipuousių ir organizacijų su vėliavomis.

AUDIENCIJA PAS KARDINOLĄ

Praėjusį pirmadienį, spalio 26 d., Bostono arkivyskupas kardinolas Huberto Medeiros priėmė JAV LB Bostono apylinkės valdybės atstovus. Audiencijoje dalyvavo pirm. Aloyzas Astravas ir sekr. Elena Juciūtė. Kardinolui buvo įteikta tik ką išėjusi anglų kalba „Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika“ ir rev. Michael Bourdeaux parašyta knyga „Land of Crosses“. Kardinolas taip pat buvo plačiau supažindintas su Lietuvos dabartine padėtimi ir su LB Bostono apylinkės veikla. Su ypatingu dėmesiu kardinolas skaitė Bostono apylinkės valdybos pirm. laišką Amerikos Katalikų vyskupų konferencijai ir paprašė jo kopijos, pažadėdamas to laiško mintį remti. Jis dar buvo painformuotas apie Lietuvos parapijos metus ir arkivyskupo Jurgio Matulaičio kanonizacijos eigą. Kardinolas viskuo labai domėjosi ir prašė netolimoje ateityje vėl jį aplankyti. Audiencijai pasibaigus, kardinolas palaimino atstovus, JAV Lietuvių benduomenę ir pavergtą Lietuvą. Atstovams dar padovanoto po šv. Tėvo pašventintą Šventųjų Metų medali.

LB ŽINIOS

Spalio 24 d. įvykusiame JAV LB Bostono apygardos suvažiavime į naują valdybą buvo išrinkti: Jonas Rutenis, Viktoras Kubilius, Povilas Janciauskas, kun. Rafaelis Šakalis ir Aloyzas Astravas.

Apylinkių pirm. pranešimuose visi peržvelgė savo nuveiktus darbus, o Bostono apylinkės pirm. dar paryškino savo rūpesčius, nusiskųsdamas centrinių institucijų nejaudrumu Bostono apylinkės kultūriniam polėkimui. Jis kėlė mintį finansiskai atspalaiduoti nuo tų institucijų ir daugiau rūpintis savų apylinkių sustiprinimu, nes Bostono apygardojau nebėra lietuviško laikraščio ir radijo programos mažėja.

Spalio 24-25 dienomis Bostone, Lenox viešbuty, įvyko JAV LB IX-tosios tarybos 3-čios sesijos suvažiavimas. Tarybą sudaro rinkti tarybos nariai ir apygardų pirmininkai. Apylinkių pirmininkai tegali dalyvauti, kaip ir plačiau visuomenė — tik svečių teisė.

mis. Tame suvažiavime svečias, Bostono apylinkės valdybos pirm. stipriai pasisakė dėl apylinkių valdybų reprezentavimo taryboje.

Šm. rugpjūčio mėn. Scranton, Penn. įvykusiame Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybės seime LB Bostono apylinkės valdybos pirm. Aloyzas Astravas buvo pakviestas skaityti paskaitą ir ten pat vykstančiame Lietuvos Vyčių seime kalbėti Lietuvos Parapijos Metų simpoziume.

Kunigų Vienybės ir JAV LB krašto pirm. atsišaukimą paremdama Bostono apylinkės valdyba parašė laišką šv. Tėvui prašydama pagreitinti arkivyskupo Jurgio Matulaičio kanonizacijos eigą. Prie to laiško pridėta daugiau 500 parašų.

A. Str.

Nusibodo Rapoliukui žiūrėti pro tą lentų tarpą. Ilpo tada pas paršą, kuris neskubėdamas šlepteno sausas bulves, ir emė kasyti gyvulėlio šoną. Tas tuoj sulėtino eđrumą, iškėlė iš lovio kojas ir susimastė. Dar kiek pagalvojęs, bimbtelejo ant šono, išsitiesė visu ilgumu, išlygino uodegos riestalėnį ir padėjo ant šiaudų kaip kokį sliėką. Braukinėjo, glostė Rapoliukas paršą papilvę, trumpino laiką ir galvojo: koks laimingas tas paršas. Ir iš tikrųjų, ko gi jam

„Margučio“ radijo 50 metų sukaktuvių puotoje įjauamas sukaktuvinis raguošis. Iš kairės: P. Petrutis, Lietuvos generalinė konsule J. Daužvardienė ir V. Adamkus. Nuotr. P. Maletos

reikia: visuomet sotus, šiaudų kiek nori, visuomet mylimas. Ir Plaktiniai visuomet jį aplanko, paminko, apčiupinėja tas vietas, iš kurių lašiniai auga, ir neskubėdami grįžta atgal į trobą, vis girdami savo micuką.

S. Būdavas
(iš Varpai skamba)

Jeigu lapė nei iš šio nei iš to ima peikti ežio šukūseną, tai dar nereiškia, kad pasikeitė jos skonis. (iš Šluotos)

LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ LIAUDIES DAINOS, GIESMĖS, OPEROS ARIJOS IR KITI KŪRINIAI PLOKŠTELĖS

1. OPERŲ ARIJOS. Stasys Baras. Conductor Darius Lapinskas. Kaina \$7.00
2. DAINŲ IR ARIJŲ REČITALIS. Jonas Vaznelis. Kaina \$7.00
3. OPERŲ ARIJOS. Dana Stankaitis. Conductor Alvydas Vasaitis. Kaina \$10.00
4. BALTOS GĖLĖS. Hamiltono mergaičių choras „Aidas“. Dirigentas, sol. muz. Verikaitis. Kaina \$7.00
6. Putiniai. Hamiltono mergaičių choras „Aidas“. Vadovas Jonas Govėdas. Kaina \$8.00
7. VALIO JAUNYSTĖI. Los Angeles LB jaunimo ansamblio „Spindulys“ choras. Kaina \$8.00
8. KUR DANGUS UGNIM LIEPSNOJA. Clevelando Ramovėnų vyrų choras. Vadovas muz. Julius Kazėnas. Kaina \$6.00
9. GAUDŽIA TRIMITAI. Dvylika lietuviškų marų. Igrojo Stuttgarto pučiamų ansamblio. Dirigentas Bronius Jonušas. Kaina \$6.00
10. TĖVYNEI AUKOJAM. Lietuvių meno ansamblio „Dainava“. Diriguoja Algis Šimkus. Kaina \$5.00
11. VASAROS ŠOKIS. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Kaina \$7.00
12. TĖVIŠKĖS NAMAI. Broniaus Budriūno kūriniai. Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos choras. Kaina \$6.00
13. TYKUS BUVO VAKARĖLIS. Lietuvių dainos ir šokių muzika. Kaina \$6.00
14. VILJA. Moterų kvartetas su L. Stuku. Kaina \$6.00
15. TIK TAU VIENAI. Igrojo L.S.T. Neo-Lithuania orkestras. Kaina \$6.00
16. SKAMBĖKITE DAINOS. Juozė Krikštolaitytė-Daugėlė. Prie piano Genovaitė Korsakienė. Kaina \$6.00
17. LAŠA LAIKO LAŠAI. Brocktono Sv. Kazimiero choras. Kaina \$6.00
18. DAINOS. Alodia Dičiūtė-Trečiokas. Kaina \$5.00
19. KAI KRINTA LAPAI. Alodia Dičiūtė-Trečiokas. Lietuvos Valstybinės operos solistė. Kaina \$6.00
20. ŽIBUOKLĖS. Lietuvių mėgstamos dainos. Direktorius L. Stukas. Kaina \$6.00
21. VAI, LĖKITE DAINOS. Knights of Lithuania Choir. Director Faustas Strolia. Kaina \$6.00
22. VARPAS. Toronto lietuvių choras „Varpas“. Dirigentas muz. St. Gailevičius. Kaina \$6.00
23. MY LITHUANIAN MEMORIES. Lionė Jodis and her guitar. Kaina \$7.00
24. PAVASARIS. Dainuoja dvynukai Šalčiai. Kaina \$9.00
25. VIOLETA. Dainuoja Violeta Rakauskaitė. Kaina \$6.00
26. DAINUOJU JUMS AURELIA. Aurelia Paukštelis. Kaina \$6.00
27. OI, TOLI, TOLI... Lithuanian choir „Viltis“ of Philadelphia. Kaina \$6.00
28. PENKTOJI LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ. (2 pl.) Toronto 1978. Kaina \$14.00
29. LIAUDIES GIESMĖS. Tėviškos parapijos choras. Dirig. J. Lampas. Kaina \$6.00
30. YRA ŠALIS. Praurimė dainuoja. Kaina \$8.00

31. DAINOS IR ARIJOS. Laima Stepaitytė. Soprano. Kaina \$7.00
32. SU JUMIS. Žemelytė. Akompanuoja muz. Jonas Govėdas. Kaina \$7.00
33. ANOJ PUSĖJ NEMUNĖLIO. Dainos į juostelę įrašytos Lietuvoje. Kaina \$5.00
34. SVAJONIŲ SŪKURJŲ. Birutė Tamošiūnaitė. Kaina \$6.00
35. SVAJONIŲ SODAS. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Kaina \$6.00
36. AŠ TAU SAULETOS VASAROS LINKIU. Dainuoja Stasė Klimaitė. Kaina \$8.00
37. LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DAINŲ REČITALIS. Dainuoja Stasė Klimaitė. Kaina \$5.00
38. KOKIAIS KELIAIS AŠ KELIAUSIU. Įdainavo „Baltija“ vyrų kvartetas. Vadovas Algirdas Modestas. Kaina \$6.00
39. DAINOS. Lietuvių ir kitų tautų dainos. Birutė Valterienė. Kaina \$5.00
40. LIK SVEIKAS. Rasisa atlieka Benjaminio Gorbulskio dainas. Kaina \$8.00
41. KEBLYS. Liaudies dainos ir religinės giesmės. Antanas Keblys. Kaina \$8.00
42. LITHUANIAN COMPOSERS. Andrius Kuprevičius. Kaina \$7.50
43. AR ŽINAI TĄ ŠALĮ. Liaudies dainos. Roma Mastienė. Kaina \$6.00
44. JŪROS PASLAPTYS. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Kaina \$7.00
45. DAINOS. Kun. Vytautas Gorinas. Diriguoja sesuo M. Bernarda Venckutė, S.S.C. Kaina \$6.00
46. JŪRATĖ IR KASTYTIS. Chicagos Lietuvių opera. Diriguoja Alksandras Kuciūnas (2 pl.). Kaina \$15.00
47. DIEVUI IR TĖVYNEI. Lietuvių tautinis meno ansamblio „Čiurlionis“. Dirigentas kompozitorius Alfonsas Mikulekis. Kaina \$7.50
48. ČIURLIONIS 30. L.T.M. ansamblio (2 pl.) „Čiurlionis“. Dirigentas Alfonsas Mikulekis. Kaina \$12.00
49. AIDUTĖS SINGS. Director Alice Stephens. Kaina \$6.00
50. FROM THE LAND OF RŪTA. Director Alice Stephens. Kaina \$5.00
51. KUR LYGŪS LAUKAI. Įdainavo E. Ivanauskas, N. Tallat-Kelpšaitė ir kiti. Kaina \$6.00
52. ANTANAS KUČINGIS su orkestru. Kaina \$6.00
53. MES ŽENGIAM SU DAINA. New Yorko lietuvių oktetas. Direktorius Aleksas Mrozinskas. Kaina \$5.00
54. PRIEMIERE PERFORMANCE. Lith. Contemporary Compositions. Alice Stephens singers. Kaina \$5.00
55. SODŽIAUS GARSAI. Juozo Stankino kūriniai. Kaina \$8.00
56. ŠILUVOS MARIJOS KOPLYČIOS pašventinimo ir religinio koncerto momentai. Kaina \$5.00
57. SUK SUK RATELĖ. Vilniaus tautinis choras ir solistai. Kaina \$7.00

Pastaba: Užsakant plokšteles per paštą — pinigų nesiųsti. Užsimokėsite — gavę sąskaitą. Šį sąrašą išsikirpkite ir pasilaikykite. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

SALUTE TO THE VETERANS

CLEARING BANK PRISIMINA ir yra dėkingi visiems Amerikos Lietuviams Patriotams-Veteranams.

Henry Juknaitis
5235 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Phone 582-4300 Member F.D.I.C.

A SALUTE TO THE VETS.
— From —
AMALGAMATED TRUST & SAVINGS BANK

Open Mon. thru Fri. 8:30 a.m. to 4
1 West Monroe, Chicago, IL
PHONE — 822-3000

A Salute To The Vets.
ALSP BANK & TRUST
11900 So. Crawford Ave.
Alsip, Illinois
Phone — 785-3300

A SALUTE TO THE VETS.
— From —
THE COMMERCIAL NATIONAL BANK OF BERWYN
3322 So. Oak Park, Berwyn, IL
PHONE — 484-0800
5915 West 35th St., Cicero, IL
PHONE — 484-0800

ANATOLIJUS KAIRYS PO DAMOKLO KARDU II DALIS

Naujas romanas, išleido LIETUVIŲ ŠAULIŲ SĄ-GA TREMYJE, I-sios dalies tęsinys, išleistas 1978, apimęs pirmuosius 3 pokario metus. Viršelį su aplanku piešė dail. P. Aleksa, 303 pusl., kaina su persiuntimu \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 40 ct. valstijos mokesčių.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4080 Archer Avenue,
Chicago, IL 60632, tel. 927-5000

M.A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4250 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKVIŠIMAI, pildomi PILIETYS, PRAŠTAM, ir kitokio blankai.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir valkiojame visų rūšių grindis.

BURNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vaintuvai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 60 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatai galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-9083

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-6096

10% — 20% — 30% pigiau mobilus ir apdraudus nuo ugnies ir automobilių pažeidimų.

FRANK ZAPOLIS

3206½ West 96th Street

Tel. GA 4-8654

LIETUVOS ISTORIJOS

VAIZDINE SANTRAUKA

Sudarė

VILJUS L. DUNDZILA

Išleido 1979 m. „Dirvos“ B-vės įspėdiniai: Antanas, Tomas ir Vilijus Dundzilai.

Šis leidinėlis pritaikytas mūsų mažiesiems, pagal amerikiečių lietuvių metodus.

Kaina su persiuntimu \$1.00

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

D. MESIO

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by

Užsakymus siųsti:

MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notaristas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73-80s ir Campbell — 2-jų butų mediniai. Tik \$38,500.

Arti 71-80s ir Francisco — 2-jų butų mūrinis. Ten pat 4 butų mūr.

Brighton Parks — 2-jų butų mūrinis.

Be to turime gerų rezidencijų ir pajaminių nuo 5 iki 40 butų.

Skambinkit tel. 436-7873

AIMATTIS REALTY

2951 West 63rd Street

ANUOMOJAMA — FOR RENT

71-80s ir Richmond apylinkėje išnuomojama 3-jų miegamųjų apšild. butas. Kilimai. Virinamasis gasas. Užimt galima dabar. Suangusiemis. Tel. 434-2406

IVAIRUS DAŽYMAS NAMŲ

NAMŲ DAŽYMAS

IS LAUKO IR VIDAUS

Prieinama kaina

Skambinkit PETRUI

TELEF. — 847-1888

MISCELLANEOUS

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai patoguojamas geras rūšis prekių. Maistas iš Europos andų

2606 W. 60th St., Chicago, IL 60629

Tel. 925-2757

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Apiešankykite į "Drauge" administraciją, iš pasididinkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

Dienraščio "Drauge" administracijoje galima pasididinti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuošyti lėly.

"Drauge" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.

VLADAS VAILIONIS

"LIKIMO AUDROSE"

★

Romane aprašoma Drūkijos partizanų veikla. Knyga 344 pusl., kietais viršeliais. Įtraukta į U.S. Kongreso biblioteką. Kaina \$7.00.

Užsakymus siųsti "Drauge" adresu. Illinois valstijos gyventojai pridėda 6% mokesčių.

Romkite tuos bismertus, kurie skelbia dien. "Drauge"

LENKTYNĖS TARP GYVYBĖS IR PILIETYBĖS

Amerikiečių pagarba lietuviui

Michigano valstijos gyventojai buvo labai nustebinti Prano Žilaitis paskutiniu troškimu, kai jo gyvenimo dienos kasdien mažejo.

P. Žilaitis pragyveno Grand Rapids mieste, Mich., daugiau kaip 30 metų, bet tik pastaruosius trejus metus pradėjo jausti esąs ligos pagautas. Būdamas dideliu optimistu, aplankydavo gydytojus ir tikėjosi, kad tie negalavimai greit praeis. Jis manė senatvę praleisti Floridoje. Bet 1978 m. jis išėjo į pensiją, sulaukęs 65 metų amžiaus. Pakako laiko poilsui, bet liga privertė jį pereiti bent tris ligonines, kol galutinai atsigulė į Gr. Rapids Katalikų diecezijos seselių dominikonų prižiūrimą Villa Elizabeth senelių prieglaudą.

Nuosirdus pasisakymas

Pranas besikalbėdamas birželio mėn. su sesutėmis, tarp kitko pasisakė, kad būdamas sveikas, labai norėjo gauti JAV-ų pilietybę, lankė anglų kalbos kursus, bet dažnai pamokų valandos kryžiuodavosi su jo darbo valandomis fabrike ir jis nebegalėdavo jų užbaigti. O kai jis dabar esąs jau ligonis, tai jo paskutinis troškimas esąs nebeįvykdomas.

Tokie žodžiai sujaudino sesutes ir administraciją. Prieglaudos sekr. Marian Reagan tuoj pasakė, jog tam jo norui išpildyti gal dar nėra per vėlu. Ir jos su mielu noru jam patarnausiančios. Užpildžius net antruosius popierius, normaliai praėina vieneri metai iki pilietybės gavimo. Tuojau buvo parašytas jo prašymas, paimtas jo parašas. Susiskambinta su Imgr. Natur. įstaiga, kurios sekretorė atvykusi į prieglaudą jį nu fotografavo ir paėmė pirštų nuo spaudas. Susiskambinta su regionaline Imgr. Natr. įstaiga Detroito, popieriai sutvarkyti ir persiųsti į Washingtoną, kur mūsų distrikto kongresmanas H. Sawyer (kuris labai daug padėjo lietuvių studentų demonstrantų byloje) jau pats paspartino svarstymo eigą.

Spaudos dėmesys

Si P. Žilaitis pilietybės skubos eiga pasiekė vakarinio Michigano dienraštį "The Grand Rapids Press". Jau rugpjūčio 22 d. laidos pusė pirmojo puslapio užėmė straipsnis su antrašte "Žmogus be tėvynės dar turi paskutinį troškimą" su didele P. Žilaitis nuotrauka. Žurnalistas smulkiai aprašė, kaip Pranas 1944 m. pabėgo iš Lietuvos, artėjant Sovietų raudonajai armijai, kaip vokiečiai jį paėmė apkašus darbams ir kaip vėliau jis šešerius metus keliavo per Prūsiją, Daniją, Angliją, kol pasiekė JAV 1950 m. Aprašoma jo gyvenimas Gr. Rapids bei jo darbai. Be to, str. autorius per teismų adm. sužinojo, kad jau rugsėjo 1 d. distrikto vyresnysis federalinis teisėjas Wendel Miles pats atvykęs į prieglaudą, paėmė jam priesaiką ir įteikė asmeniškai jam pilietybės popierius. Tapat proga būsiąnt jam įteikta ant Kapitoliaus Washingtono plevėsuojanti ir kongr. H. Sawerio atsiųsta vėliava.

Po šio str. pasipylė vietinių gyventojų skambinimai į prieglaudą, klausiant, kaip laikosi Frank, ar jis sulaukęs Darbo dienos šventės, ar liga nepablogėjusi ir pan. Tas intrigavo dienraščio skaitytojus.

Atrodo, kad amerikiečiai šiam pilietybės siekime įžiūrėjo P. Žilaitis idealizmą ir nuosirdų patriotizmą, nes iš aprašymo buvo matyti, kad jis neturėjo jokio medžiaginio išskaičiavimo, intereso ar naudos, nes buvęs nevedęs ir šia neturėjo jokių artimesnių giminių. Todėl jie reikė jam pagarba, užuojautą ir visi norėjo jo troškimo išpildymo.

Likimas kitaip lėmė. Tas pat dienraštis antru str. rugpjūčio 27 d. su antrašte "Death beats Immigrant's Race to die as Citizen" (Mirtis nugalė imigranto lenktynes numirti pilietį) pranešant,

A. a. Pranas Žilaitis
Foto The Grand Rapids Press

jog plaučių vėžys negailėstingai sutrukdė šį lietuvių priimti JAV pilietybę, kai būtų 5-kių dienų iki formalios priesaikos priėmimo. Vėl aprašomas jo gyvenimas Vakarų Europoje ir jo pavirsdingas gyvenimas šiame krašte.

Rugpjūčio 28 d. jau ir Detroito leidžiamas dienraštis "The Detroit News" įsidėjo pirmame puslapyje gana ilgą str. antrašte mirtis nugalė paskutinį troškimą (Death nibles final Wish) su didele ta pačia Prano nuotrauka ir vėl kartojamas jo gyvenimo aprašymas.

Lietuvių atsivėlinimas

Tos pat dienos vakare J. Barto koplyčioje susirinko didelis būrys lietuvių naujakurių, kaimynų, darbovietės atstovų ir kitų. Prie karsto kun. A. Treška atkalbėjo dalį rožinio, pasakė ištraukas iš Sv. Rašto ir pareiškė užuojautą jo draugams. Buv. neprikl. Lietuvos teisėjas K. Stepšys, pragyvenęs su P. Žilaitis tuose pat namuose 15 metų ir jį slaugęs bei patarnavęs jam per pastaruosius dvejus metus, gražiai perbėgo jo gyvenimo kelius, išskeldamas jo stiprius tautinius jausmus. Be to, pabrėžė kad jo didelio taupumo dėka, jam pavyko sukaupti pinigų, gaminai gana didelį turtą. Jautariai jį prisiminė kun. Jonas Zvirblis, prieglaudos kapelionas, kuris jį lankydavo kasdien su Komunija ir paguodos žodžiais, ir kuris prie jo lovos meldėsi iki jo paskutinės gyvenimo valandos.

Tarp Gr. Rapids LB apylinkės, jo darbovietės, jį globojusių Kušlikų, Lekučių ir kitų atsiųstų gėlių, ant karsto buvo uždėta kongresmano H. Sawer'io atsiųsta JAV vėliava kartu su didele raudonų rožių puokšte bei jo asmenine kortele su rašu "Pranai, JAV tikrai yra Tavo tėvynė". Tai atkreipė daugelio lankytojų dėmesį. Rugpjūčio 29 dieną po Mišių, kurias laikė kun. A. Treška, pa-

sakydamas gražų pamokslą, dalyvaujant vietiniams lietuviams, spaudos atstovui, Villa Elizabeth sesutėms Veronai ir Zuzanai, giedant lietuvių chorui (kurio narys jis buvo) vedamam muz. A. Kamickaitės, su daug automobilių jis buvo nulydėtas į lietuvių parapiją. Po paskutinių maldų ir giesmių, atidavus JAV vėliavą globoti teis. K. Stepšiui, buvo palaidotas šis vienišas ateivis.

Kitą dieną tas pat dienraštis įsidėjo trečią straipsnį su antrašte "US Flag honors Alien at Funeral" su didele Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčios vidaus nuotrauka ir vėl jo gyvenimo aprašymu, apleidus okupuotą Lietuvą.

Paskutinis įvertinimas

Ketvirtadienį, t. y. paskutinį straipsnį tas pat "The Gr. Rapids Press" dienraštis jau įsidėjo parašytą kaip vedamąjį, ir parašytą jau paties redaktoriaus pavadinimu "Pranas Žilaitis, Citizen" (Pranas Žilaitis, pilietis), kuriame jau mūsų tautietis nebėdavinamas Frank, bet tiesiog "Pranus" ir kuriame labai atvirai ir tiesiai pasakyta visa tiesa ne tik apie Žilaitį, bet ir apie pačios Lietuvos tragediją. Štai keletas svarbesnių sakinių: "Federaliniai biurokratai gali sakyti, ką jie nori, bet tikrenybėje Pranas Žilaitis buvo Amerikos pilietis, kai jis mirė. Lietuvis atvykęs, palūžęs nuo plaučių vėžio, buvo mėtomas Europoje ir vieno krašto į kitą per šešerius metus ir čia pragyvenęs sunkiai bedirbdamas daugiau kaip 30 metų, net negalėjo gauti pilietybės, tai yra kažkas čia, nebesuprantama su mūsų krašto federalinės valdžios reikalavimais. Juk ta pati valdžia skatina dvikalbiškumą ir net moko atskirų tarmių pačios valdžios išlaikomosiose mokyklose. Pranui Žilaitiui, kaip buvusiam darbščiam, maloniam ir lojaliam gyventojui tai JAV-bių vyriausybė yra skolinga (owes him) jam suteikti naujos tėvynės teisę, kadangi tikrenybėje jį perleido Lietuvą Sovietų Sąjungai (virtually ceded Lithuania to Soviet Union) per Helsinkio sutartį 1975 metais. Pranas Žilaitis gal mirdamas manė, jog jam dar trūko laiko pasiekti šį paskutinį kuklų troškimą, bet jis klydo. Pranas Žilaitis buvo, be jokių abejonių, atkaklingas, jautrus JAV-bių pilietis. What else could possible matter?" — baigiamas šis vedamasis straipsnis. Čia P. Žilaitis tampa

beveik simboliu tūkstančiams lietuvių likimo ir apkalbinamas JAV-bių vyriausybės už Helsinkio sutartį vargu ar begali būti taip aiškiai išreikštas. Atrodo, jog nėra susilaukęs ne vienos senosios kartos lietuvių ar naujakurių tiek dėmesio Michigano spaudoje. Bet iš tikrųjų šis amerikiečių susidomėjimas ir pagarba tesudaro tik mažą dalį P. Žilaitis gyvenimo šiame krašte. Antroji me dalio pusė, nežinoma amerikiečiams, yra daug gilesnė ir prasmingesnė, nes ji įrodo Prano didelę meilę neprikl. Lietuvai ir lietuvių išlaikymui. Jis visą sukaupę asmeninį turtą, kuris sudaro artį šešių skaitmenų sumos, paliko tik lietuvių kultūriniam, politiniam ir saviglobos tikslams, kaip pvz. Lietuvių Fondui, Tautos Fondui (būsimos neprikl. Lietuvos židui), Sv. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolynui ir kitiems pavieniams tautinai kultūriniam uždaviniam. Kai jo testamentas pasirašytas lietuvių kilmės amerikiečio teisininko ir lietuvių teisininko, bus vykdo-

mas, tuomet dar kartą trumpai žvilgtelėsime į jo asmeninį gyvenimą Lietuvoje ir jo palikimo pasiskirstytas sumas.

Po pirmųjų jo pomirtinių Mišių lietuvių Gr. Rapids parapijoje ir Vėlinių dieną aplankius jo kapą, su gilia pagarba ir meile jis bus atsimenamas daugelio lietuvių širdyse.

S. K. Balys

Kaip Jaunius prisėdo prie lietuvių spaudos atgavimo, aš esu rašęs gana plačiai lietuviškoje spaudoje: "Viltys", "Draugai", "Draugai". Jam ir man esant akademijos profesoriams, nuo Vėlykų pirmosios dienos iki tos savaitės ketvirtadienio visi profesoriai drauge susirinkdavo valgyti į bibliotekos įžanginę salę. Tada ateidavo ir Jaunius. Čia mokėdavo tiek visko pripasakoti, kad tos savaitės penktas dienas bemažė jis vienas šnekėdavo, o visi kiti su didžiausiu dėmesiu klausydavo. Turėjo ne parastą konversacijos dovaną. (Iš vysk. P. Būdo Atsiminimai)

DRAUGAS, trečiadienis, 1981 m. lapkričio mėn. 11 d.

Kai knyga atsitenkia į galvą ir pasigirsta tuščias garsas, ar visada dėl to kalta knyga?
G. K. Lichtenbergas

Zemė tegali būti pakeista tik tokių žmonių, kurių žemė pati nepakeičia.
J. Paul

Š.m. lapkričio 15 d. 10 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje prie Draugo bus atnašaujamos šv. Mišios už LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGOS Chicagoje mirusius narius:

A. + A.

Julius Grinkevičius	1952m.	Jonas Pročkys	1973m.
Balys Spokevičius	1956m.	Juozas Sadūnas	1974m.
Matas Serepka	1957m.	Jonas Bertalius	1975m.
Motiejus Rutka	1958m.	Alfonas Indrelka	1976m.
Petras Laužikas	1960m.	Alfonas Murelis	1977m.
Kazimieras Jėčius	1961m.	Aleksandras Gaska	1977m.
Prof. Vitas Manelis	1965m.	Juozas Belūnas	1977m.
Prof. Vincas Katelė	1967m.	Bronius Baras-Barcevičius	1979m.
Juozas Dauparas	1971m.	Aleksandras Šeštokas	1979m.
Pranas Četėrgis	1971m.	Algirdas Rimavičius	1979m.
Povilas Šeškus	1971m.	Prof. Kazimieras Alminas	1979m.
Juozas Klevalis	?	Vytautas Aglinskis	1979m.
Elena Valčiūnienė	1973m.	Vilius Žirgulevičius	1981m.
Alfonas Putna	1973m.		

Ir visus kitus agronomus mirusius Sibire, Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje.

Kviečiame visus kolegas-es ir jų šeimas pamaldose dalyvauti.

LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJGA CHICAGOJE

A. + A. ALEKSUI MARCIJONUI
mirus, nuosirdžią užuojautą žmonai Marijai (Bartkutei) bei giminėms reiškia

MARQUETTE PARKO LIETUVIŲ NAMŲ
SAVININKŲ ORGANIZACIJOS
VALDYBA IR NARIAI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2424 W. 69th STREET Tel. Republic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

Mielai skautininkei

HALINAI PLAUSINAITIENEI,
jos broliui Jurgiui Lorencui mirus, reiškia-
me nuosirdžią užuojautą.

CHICAGOS SKAUTININKŲ
DRAUGOVĖS SESĖS

A. + A. VERONIKA ŽEMIČONAS DAPŠAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė lapkričio 8 d. 1981 m., 12 val. dieną, sulaukus 85 m. amž.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 69 metus.

Pasiliko dideliame nulidime sūnus Albert Zemer, marti Loraine, ir jų dukrė Catherine Stubenfeld su vyru Leonard, marti Antoinette ir jos dukrė Laurette, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Žemaičių kultūros klubui.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street. Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkr. 11 d. 13 koplyčioje 10 val. ryto bus atlydėta į Queen of the Universe parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulidė: Sūnus, marčios ir anūkės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

ŠVENTASIS RAŠTAS NAUJASIS TESTAMENTAS 1

Keturis Evangelijos ir apaštalių darbai.

Vertė ir komentaras pridėjo

LADAS TULABA, Sv. Rašto Doktoras

Sv. Rašto evangelijų vertimai į lietuvių kalbą. Protestantikieji ir katalikieji vertimai. Kristaus evangelija pagal keturis evangelistus: MATĄ, MORKŲ, LUKĄ ir JONĄ. Prie jų yra tekstų aiškinimai, o taip pat ir apaštalių darbai.

Roma 1979 m. Didelio formato, 622 psl. Kaina su persiuntimu 21.25.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.

GAUTAS NEDIDELIS KIEKIS PARDAVIMUI ISTORINIO IR KARINIO TURINIO LEIDINIŲ:

1. Suomų - Sovietų karas (1939 - 1940) P. Žilys. 172 psl. ... \$1.75
2. Praetis Pabros. V. Biržška. 352 psl. Kieti viršeliai ... \$2.00
3. Vaidevutis. Z. Raulinaitis. 64 psl. ... \$1.00
4. Galindai prieš Romą. Z. Raulinaitis. 80 psl. ... \$1.25
5. 5 Pėstininkų DLK Kęstučio pulko kovos ties Seinais 1920 metais. Kazys Skirpa. 124 psl. ... \$1.25
6. Apuolės užpuolimas. Z. Raulinaitis. 100 psl. ... \$1.25
7. Kelias į Lietuvos Nepriklausomybės statymą. Jonas Puzinas. 96 psl. ... \$1.25
8. Žygis į Lietuvą. Peter Suchenwirt. 36 psl. ... \$1.25
9. Karaliaus Mindaugo pulkas. J. Variakojis. 120 psl. ... \$1.75
10. Hunų žygis į Prūsus. Z. Raulinaitis. 32 psl. ... \$1.00
11. 1410 metų karas su kryžiuočiais ir Žalgirio mūšis. O. Urbonas. 94 psl. ... \$1.25
12. Prieš Vikingų audrą. Z. Raulinaitis. 72 psl. ... \$1.25

Visas kartu užsisakant, kainuoja 20 dol. su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 85 ct. valstijos mokesčio.

KRYŽELIAI ARKTIKOJE

MATILDA MELIENE

Suėmimas ir gyvenimas boševikų rojuje

Matilda Strimaitytė-Meliene buvo suimta ir išvežta 1941 m. birželio 14 d. Po 15 metų laisvąs išgyvenimo jai pavyko grįžti į Lietuvą ir pasiekti vakarus.

Knyga išleido Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė Chicagoje 1981 m. Atepausta "Draugo" spaustuvėje.

Kaina su persiuntimu \$6.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar pridėda 36 ct. valstijos mokesčio.

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistininke

Atsada šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

APLINK MUS

× Julia Mack, Genovaitė Kanab ir Aldona Šermukšnytė-Shumway iš Worcesterio, Mass., buvo atvykusios pereiną sekmdienį pagerbti ALRK Moterų sąjungos išrinktąją žymiausiąją moterimi Mariją Rudienę, Balso pirmininkę, ir įteikti jai specialų žymenį. Ta proga, M. Rudienės lydimos, jos aplankė "Draugo" redakciją, pasitarė dėl informacijos pasidalijimo ir paskatų daugiau lietuvių moterų įjungti į Moterų sąjungos veiklą. Taip pat pasikalbėjo administracijoje apie "Moterų Dirvos" spausdinimą, apžiūrėjo spaustuvę ir spaudos darbus. Julia Mack yra Moterų sąjungos centro valdybos pirmininkė. Lapkričio 10 d. jos visos trys išvyko atgal į savo namus.

× Rūtos Javaitės su Ramūnu Venclova moterystė bus palaiminta šį šeštadienį, lapkričio 14 d., 3 val. p. p. Šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje Marquette Parke. Jaunoji yra Valerijos ir Mečio Javų dukra, jaunasis — Onos ir Alfonso Venclovų sūnus. Vestuvinės vairsės bus 7 val. vak. Niko's restorano Garden salėje, Bridgeview, Ill.

× Kun. J. Domeika, Tucson, Ariz., mūsų nuosirdus bendradarbis ir rėmėjas, atsiuntė 20 dol. auką lietuviško dienraščio stiprinimui. Nuosirdus ačiū. Ta pačia proga atsiprašome už klaidą, kuri įvyko ne iš blogos valios.

× Jonas Aleksa, T. Žilys, Julius Klypas, Agnes Voketaitis, atsiuntė po 4 dol. aukų. Po 3 dol.: J. Salykšis, Z. Strazdas, Stasys Pikūnas, S. Kasniekas, Jonas Kasiūkas. Po 2 dol.: Pranas Kušlikis, Pranė Povilaitis ir Juozas Gedmintas. Visiems tariame ačiū.

× Ponia Agnė Kizienė praves "Po Damoklo kardą" II d. suktuvių programą šį sekmadienį, lapkričio 15 d. 5 val. vak. Jaunimo centro kavinėje — tuoj po Stankaitės ir Grigo koncerto. Vairsės ruošia J. C. Moterų klubas. Rengėjas: Lietuvos Šaulių Sąjunga. (pr.).

× Dengiamie ir taisomie visų rūšių stogus. Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti. Skambinkite Arvydui Kleliui tel. 434-9655 arba 737-1717. (sk.).

× Nepriprigirdintiems — Ne-mokamai klausia patikrinama trečiadienis ir penktadienis nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, šeštadienis nuo 10 iki 12 val. adresas: 3042 West 63rd St., Chicago, Illinois, Tel. 776-3189. Pardudami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atėdara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.).

× Skubėkite registruotis į PLB rengiamą, vienos savaitės kelionę laivu — gruodžio mėn. 5 d. Si lietuviška išvyka aplankys net 6 Karibų jūros salas. Linksma lietuvių grupė, šilta tropinė saulė — geriausias atostogos niūriu žiemoms laikui. Registracija ir informacija pas: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643; tel. (312) 238-9787. (sk.).

× Reikalingas partneris dėl condominium, kuris duos 3,000 dol. "tax shelter" ir sutaupeys apie 1500 dol. takų per metus. Vacys, 436-9667; vakarais — 769-6259. (sk.).

× Kazys Sragauskas, uolus spaudos bendradarbis - fotografas, nuotraukas labai greitai išsiuntinėja spaudai. Po Balso seimo spaudos bendradarbiai nuotraukas gavo laiku. Praėjusio šeštadienio "Drauge" iškrito Kazio Sragausko pavardė po jo padaryta nuotrauka, įteikiant šaulių žvaigždę Balso pirm. Marijai Rudienei.

× Birutė Bacevičiūtė ir Jonas Juška bus sutuokti lapkričio 14 d., šeštadienį, 4:30 val. p. p. Ziono liet. liuteronų par. bažnyčioje Oak Lawn, Ill. Vestuvinės vairsės bus Sts. Constantino ir Helen graikų ortodoksų salėje Palos Hills, Ill. Jaunoji yra Stasės ir Juozo Bacevičių dukterė, jaunasis — Ados ir Jono Jusų sūnus.

× Stasys Vidmantas, Chicago, Ill., mūsų bendradarbis, vi-suomenininkas, pratęsdamas "Draugo" prenumeratą, atsiuntė 20 dol. auką lietuviško dienraščio stiprinimui. S. Vidmantą skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame ačiū.

× "Dainavos jaunimo stovyklos 25 m. jubiliejaus proga siunčiame "Draugui" 25 dol. auką lietuviško spaudai paremti". Pasirašė S. Smalinskas, išdinin-kas. Labai dėkojame.

× Janina ir Dimitrius Ivanovai, Cicero, Ill., pratędami prenumeratą, atsiuntė ir 25 dol. auką. J. ir D. Ivanovus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už lietuviškos spaudos vertinimą nuosirdžiai dėkojame.

× Algis Urbutis, Palos Hts., Ill., Julius Balsys, Los Angeles, Cal., Sofia Liubartas, Phoenix, Ariz., Edward Čizinauskas, Freeport, Ill., visi, pratędami prenumeratą, pridėjo po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× Dr. Jonas Mikulionis, Sterling Hts., Mich., dr. Julius Simaitis, Forest Hills Gard., N. Y., atsiuntė po 10 dol. aukų. Nuosirdus ačiū.

× Dr. T. Quinn, Honolulu, Hawaii, buvo atvykę į "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių už didesnę sumą.

× Stasys Predkelis, Genovaitė Mitssevit, Stasys Stasiūnas, visi čikagiškiai, P. Vaitekūnas, Ont., Kanada, prie prenumeratos pridėjo ir po 8 dol. aukų. Labai dėkojame.

× Julius Stumbras, Chicago, Ill., pratęsd prenumeratą ir savo laiškuose nusiskundė, kad "Drauga" mielai skaito ir laukia, bet jis ateina labai nereguliariai. Prašo daryti žygių, kad paštas pristatytų laiku. Iš savo pusės administracija pasiuntė paštui skundą.

× Pranas Gaigalas, Chicago, Ill., atsiuntė čekį už dvi prenumeras. Dėkojame.

× J. Pečiūlis, Munster, Ind., V. Gedmintas, Worcester, Mass., Teofilis Viktazentis, taip pat iš Worcesterio, Laura E. Jurkštas, Arlington, Virginia, V. Ignaitis, Weston, Ont., Kanada, Frank Sidzikauskas, San Jose, Cal., Adolfas Maslauskas, Hartford, Conn., Anna J. Naujokaitis, New Lisbon, Wisc., visi įvairiomis progomis atsiuntė po 5 dol. aukų. Ačiū.

× J. Stankus, Madison, Wisc., buvo atvykę į Chicago ir ta proga užsuko į "Draugą" ir nusipirko naujausių leidinių už didesnę sumą.

× Werner ir Rita Ausiejūtė-Heidemann, gvy. Vermont valstijoje, buvo atvykę į Chicago ir giminių Aldonos ir Antano Raucha, Palos Hills, Ill. lydimi aplankė "Draugą" ir įsigijo leidinių mažiesiems skaitytojams.

× Justas Lieponis, Lockport, Ill., prekybininkas, atsiuntė mokeskį už tris prenumeras su 4 dol. auka. Ačiū.

CHICAGOS ŽINIOS AKLOJO NELAIMĖ

Dėl cukrinės ligos tapęs aklu Richard Binder ant platformos laukė Chicago miesto susisiekimo traukinio. Mandydamas, kad traukinys atėjo, žengė tikėdamasis patekti į vagoną lapkričio 5 d., bet nukrito Belmont stotyje ant bėgių ir buvo suvažinėtas.

NETURĖS ŠILUMOS

Apie 14,000 šeimų Chicagoje, nesumokėdamos už kurą, nustojo galimybės gauti šilumą žiemos metu. Praeitą žiemą 60,000 Chicago šeimų gavo sumas šildymui iš šalpos fondų.

AREŠTAVO PALAIDŪNUS

Naktį į šeštadienį East Chicagoje ir Town Hall srityse policija areštavo 154 žmones už nepadorų elgesį. Iš viso pereiną savaitę Chicagoje ir artimoje apylinkėse areštuoti 333 vyrai ir moterys.

ISISKOLINO

Juodųjų Chicago policininkų Afro-American Police League turi didelių finansinių sunkumų. Jų skolos savo tarnautojams, telefonų bendrovei ir kitiems pasiekė 650,000 dol.

ŽIAURŪS ŽMONES

Šiaurinės Chicago gyventojų Vladislavą Zubowicz, 61 m., lapkričio 6 d. sunkiai sužeidė automobilis. Jo vairuotojas, palikęs automobilį, pabėgo. Kai sužeistoji gulėjo gatvėje, kitas žmogus pagrobė jos supirktą nešamą maistą ir pavogė rankinuką su pinigais. Moters galva buvo perskelta, ji buvo be sąmonės ir policija nežinojo, kas ji. Tik vėliau dukterė ją atpažino.

EKSPERIMENTINIS TEATRAS

Prie dramos mokyklos Chicago šiaurėje, 2636 N. Lincoln, veikia Theatre Shope, kur dabar statomos dvi neilgos eksperimentinės teatro dramos: "So They Fell" ir "A Dozen Idiots". Jų turinys sunkiau pagaunamas.

GARU PRITROSKINTI

Epsie Martin, 44 m., ir jos sūnus Billy, 18 m., rasti užtroškę Chicago pietuose. Jie mirė nuo garų, besiveržiančių iš blogai veikiančio šildymo.

NAUJA SKULPTORA

Keli šimtai žmonių jų tarpe ir merė J. Byrne, dalyvavo lapkričio 8 d. atidarant Lincoln Parke naują nerūdijančio plieno skulptūrą, pavadintą "I will", sukurta dail. E. Kelly.

PADEGEJAS KALĖJIME

Vadovaujantis padegėjas Emil Crovedi, 60 m., gyvenęs Franklin Parke, federalinio teismo nubaustas 5 m. kalėti ir dar 5 m. sąlyginai.

PRAEITIES PUSLAPIUOSE

Lapkričio 11 d.

1620 m. Massachusetts valstijoje, piligrimais iš Anglijos pasirašė Mayflower susitarimą, išdėstantį pagrindines naujadedijos taisykles.

1918 m. sąjungininkai ir Vokietija pasirašė Pirmojo pasaulinio karo paliaubų sutartį.

1965 m. Ian Smith paskelbė Rodezijos nepriklausomybę, kurios britai nepripažino.

1972 m. JAV perdavė savo bazę, esančią Long Binh Pietų Vietnamui, tuo baigdamas tiesioginį dalyvavimą Vietnamo kare.

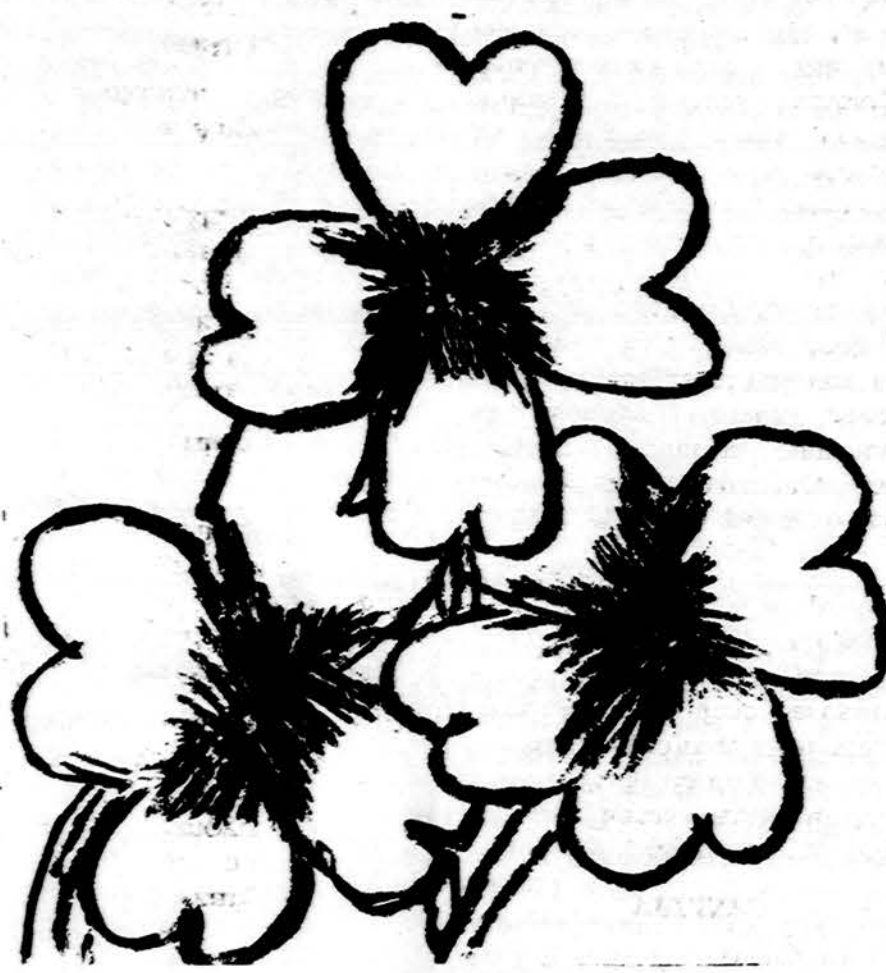
1973 m. Egiptas ir Izraelis pasirašė JAV pasiūlytą paliaubų sutartį.

Redaguoja J. Placius. Redakcija siūlo: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Piešė Vija Bulytė, Clevelandas.

MANO ŠUO

Mano šuns vardas yra Taxis. Mano šuo gaudė peles. Taxis gaudė ir žuikius. Jis vežėsi traktorius ir mašinas. Jis eina į kitą ūkį ir žaidžia su kitais šunimis. Aš turiu ir kitą šunį. Jo vardas yra Lyla. Lyla gaudė peles ir paukščius.

Dovidas Baliūnas, Londono lit. m.-los mokinys, Kanada. ("Tėvynės ateitis").

MANO GERIAUSIOS DRAUGĖS

Mano geriausios draugės yra Roma ir Kristina. Jos labai geros. Kartais susipyksta, bet po dienos vėl viskas gerai. Man jos labai patinka. Man yra smagu turėti draugus.

Andrėja Celteriūtė, Montrealo lit. m.-los mokinė, Kanada. ("Liepsna").

RAGANŲ VAKARAS

Raganų vakarą mano sesutė buvo ragana, mano broliukas buvo vorazmogis. Aš buvau tigras. Mano mama ir tėtis buvo dantistai. Mes gavome daug saldinių.

Teresytė Giedraitytė, Vieną vakarą mesėjome saldinių rinkti. Ten buvo ragana, ji visus išgąsdino. Ji vieną vaiką taip išgąsdino, kad jis bėgo namo.

Andrėja Nelsaitė

Raganų vakarą aš apsirėngiau kaip princesė irėjau su savo sesute ir broliuku saldinių prašyti pas savo kaimynus. Tą vakarą aš susirgau ir mes turėjome anksti grįžti namo.

X.

Visi Los Angeles lit. m.-los mokiniai. ("Saulutė").

MISKE

Miske paukščiai čiulba visokiems gražiais balsais. Daug laukinių gėlių, grybų ir uogų yra miškuose. Tę yra įvairiausių medžių. Kartais yra labai gražu po mišką pasivaikščioti ir grynų oru pakvėpuoti, nes miestuose to negauname. Miestuose oras užterštas. Būtų labai gera, kad mes turėtume arti mišką ir galėtume į jį eiti pasivaikščioti ir pakvėpuoti grynų oru kasdien.

Shezė Hudelytė, Hamiltono "Vysk. M. Valandaus" lit. m.-los mokinė, Kanada. ("Mūsų kūryba").

KODĖL AŠ MEGSTU PLAUKTI

Aš mėgstu plaukti, nes man labai patinka kompeticija (lenktynės). Yra labai įdomu ir smagu lenktyniauti su kitu plaukiuku ir laimėti prieš jį. Kai plaukiu už savo mokyklą, aš jaučiuos svarbus, nes atstovauju savo mokyklą. Man geriausiai patinka plaukti ilgas distancijas, nes aš greitai nepavargstu ir galiu ilgai, smarkiai plaukti. Aš kiekvieną dieną praktikuojuos bent dvi valandas. Kiekvieną savaitę mūsų komanda bent du kartus lenktyniauja su kitų mokyklų plaukimo komandomis. Po rungtynių su savo draugais išvažiuoju pavalgyti ir pasikalbėti, nors kartais būname ir pralaimėję.

Linas Gilvydis, Detroito "Ziburio" aukšt. lit. m.-los mokinys. ("Ziburio spinduliai").

VELINĖS

Vėlinės yra mirusiųjų prisiminimo diena. Apie mirusiuosius lietuvių tauta yra daug įvairių pasakojimų. Štai vienas užrašytas dr. Jono Bascanavičiaus 1904 m. Jam pasakojo Bartninkų kaimo gyventojas — kurpius Mačius. Jis pradeda šiais žodžiais:

"Kai aš buvau pas savo meistrį gizeliu (mokinium), syki pasiuovom akamonui (tarnautojui) čebatus (batus). Siuntė mane meistris, kad aš jam nu-neščiau. Aš, paėmęs čebatus, nu-nešiau ir atidaviau akamonui. Dar jis man davė išgerti. Aš išgėręs jau eisiu. Kai tik pravėriau duris, pamaciau priemenę (prieškambary) baltą stovint. Aš persigandęs virtau akštelininkas atgal į stubą (kambarį). Manęs klausė toliau: "Kas tau pasidarė?" Sakau: "Kai tik aš pravėriau duris, pamaciau baltą stovint čia už durų". Akamonas tuoj su žiburiu į priemenę, bet nieko nematė. Čia dar mums bešnekan, ateina žmogus iš kito galo stobos (trobos) ir sako: "Pona! prašau į šermenis, pati (žmona) mirė". Ir kai tik mirė, man taip pasirodė.

Iš Jono Balso tautosakos rinkinio

HALLOWEEN NAKTIS

Pernai Halloween naktį aš buvau apsirėngęs kaip plėšikas. Aš buvau užsimovęs kojine ant veido, juodą kepurę ant galvos ir

dėvėjau juodus drabužius. Taip pat turėjau revolverį. Eju seldainių prašyti su savo draugu Jonu. Mes išėjome iš namų šeštą valandą, o grįžom dešimtą. Per tą laiką mes surinkome daug saldinių. Mums renkant saldinius, kažkas mus apmėtė kiaušiniiais. Man kliuvo tik į kojas, bet Jonui pataikė į liemenį. Pereitų metų Halloween naktis man labai patiko.

Tadas Petronis, Bostono lit. mokyklos mokinys. ("Švilpukas").

ZUVAVIMAS

Vieną sykį žuvavau. Nusiminęs aš buvau: Laikiau meškerę tvirtai, Zuvis elgėsi gudriai...

Zuvis traukė tėtė, dėdė, Aš ištraukiau seną kėdę! Liūdna buvo man visai, Kad taip sekėsi blogai.

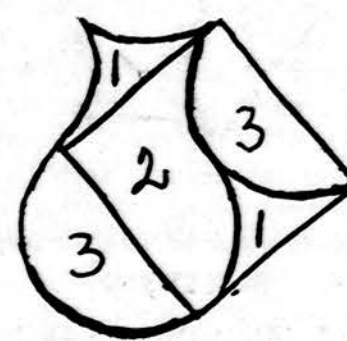
Susikaupęs aš stipriai, Mečiau meškerę vikriai: Ten, kur upė araniai teka, Ir ištraukiau aš lydeką!

Jonas Variakojis, Kr. Donelaičio lit. mokyklos VI skyr. mokinys

GALVOSŪKIO NR. 1

ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIO NR. 6 SPRENDIMAS

Rimas — Kaunas — traukiniu. — Jonas — Palanga — laivu. Marius — Panevėžys — autobusu.

Linas — Klaipėda — laivu. Leonas — šiauliai — automobilu.

Jonas ir Linas abu arba skrido lėktuvu, arba plaukė laivu (2), taigi Jonas turėjo plaukti laivu į Palangą (4), o Linas — skristi lėktuvu į Klaipėdą (2). Kadangi Rimas ir Marius nevažiuojo automobiliu (3), tada Leonas važiuojo. Leonas nevažiuojo į Panevėžį (3) arba į Kauną (1), tad važiuojo į šiaulius. Rimas nevažiuojo autobusu (5), tada jis turėjo važiuoti traukiniu, bet ne į Panevėžį (3), o į Kauną. Tuo būdu Marius turėjo važiuoti autobusu į Panevėžį.

GALVOSŪKIO NR. 8

ATSAKYMAI

Lis, Plis, Palis, Lasis, Alpis, Lisa gal ir daugiau.

GALVOSŪKIO NR. 9 ATSAKYMAI

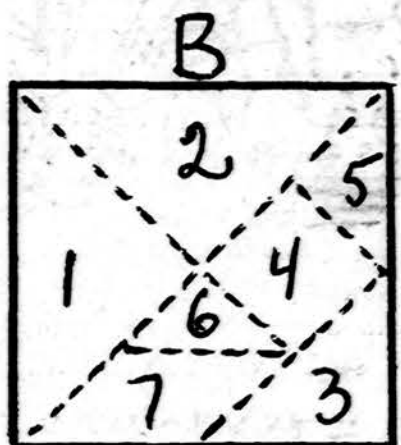
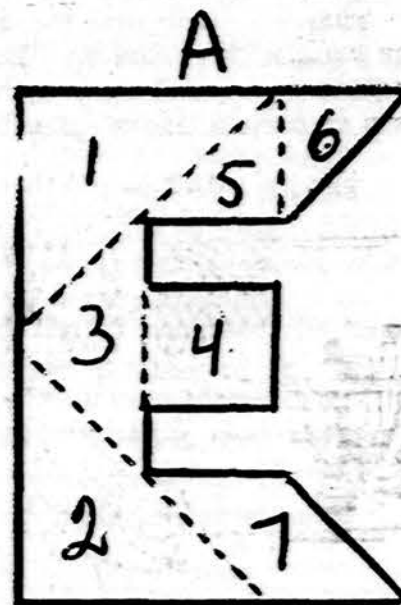
1) Paukštis — inkile, 2) Arklys — tvarte, 3) eskimas — ledų namelyje, 4) karalius — rūmuose, 5) šuo — šuns būdoje.

GALVOSŪKIO NR. 10 ATSAKYMAS

Vienos valandos laikotarpyje per tvorą peršoks 55 avys.

GALVOSŪKIO NR. 7 SPRENDIMAS

Žiūrėkite brėžinius A ir B. Taškeliams pažymėtos linijos parodo, kaip reikia daryti.

GALVOSŪKIS NR. 26

(Žiūrėkite brėžinį). Čia yra nupiešta plaktuko be koto figūra. Reikia praversti 4 tiesius brūkšnelius taip, kad gautųsi tokios pat formos keturi mažesni plaktukai. Paskiau tuos mažus plaktukus reikia iškirpti ir iš jų sudaryti figūrą, kuri būtų panaši į moterišką skrybėlaitę. (10 taškų).

GALVOSŪKIS NR. 27

Trumpai aprašykite, koks atsitikimas nupieštas šiuose dviejose piešiniuose. (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 28

Cia yra keturios eiliuotos misės, kurioms parašykite atsakymus. Už kiekvieną teisingą atsakymą gausite po 2 taškus.

1. Mušam rankom, spiriam kojom, O dėl ko? — Nepagalvojam...
2. O dėl to, kad jis kvailutis, Priešais šoka pasipūtęs.
3. Bėgu bėgu ir galvoju Ko parpuolu, kai sustoju?
4. Mes žygiuojame keliu Kaip kariai į kovą, Mes pietaujam po stalų, Miegame — po lovų.
5. Prieš metus — toksai storus, Jis pūpsojo kaip mėnulis, O po metų paslapčia, Jis pranyko kaip delfia.